

VALGKAMP I KOMMUNER OG REGIONER!

Endelig er vi på den bedre side af coronapandemien, og lige om lidt skal vi til stemmeurnerne til kommunal- og regionsvalg. Hvad rører sig politisk ude i kommunerne og regionerne efter halvandet års pandemi?

Tema side 12-41

Redaktør: Trine Simmel

Redaktion:

Lars Hostrup Hansen, Lole Møller, Anne Overgaard Jørgensen og Astrid Vang Hansen.

Layout:

Tobias Frost

Kontakt:

medlemsblad@enhedslisten.dk
ISSN: 1903-8496

Abonnementspris:

Uden medlemskab af Enhedslisten: 150 kr./år
Institutioner: 250 kr./år

Medlemmer modtager automatisk bladet.

Administration/

abonnement: 33 93 33 24

Næste deadline:

12. november

Udgives af: Enhedslisten

Forsidefoto:

Rød+Grøn

Oplag: 8.300

Tryk: KLS Grafisk Hus

+ INDHOLD

AKTUEL POLITIK

- 3 Siden sidst**
- 4-5** Solidaritet med sygeplejerskerne
- 6** Dødsstødet til dagpengesystemet?
- 7** Uambitiøst finanslovsudspil fra regeringen
- 7** Kort nyt
- 8** Lynetteholmen: En kæmpe miljøtrussel, som ingen må klage over
- 9** Klimakamp: 70% i 2030 er ikke nok
- 10** 20 års fejlslagen krig i Afghanistan – Hvad nu?
- 11** Enhedslisten kræver krigen undersøgt

TEMA

- 12 Valgkamp i kommuner og regioner!**
Om lidt skal vi til stemmeurnerne til kommunal- og regionsvalg. Hvad rører sig politisk ude i kommunerne og regionerne efter halvandet års pandemi? Vi tager dig på rundtur over valgets brandvarme politiske emner og helt tæt på forberedelserne ude lokalt.
- 14** How to: Bliv aktiv under valgkampen
- 15** Derfor er budgetloven et kæmpe problem
- 16** Kommuner og regioner skal have deres egen bank
- 17** Når det offentlige fylder private firmaers lommer

- 18** Vi skal genoplive kommunesocialismen
- 20** Efterlysning: Værdighed og respekt
- 21** Naturområder presses af planer om byggeri
- 22** Hvor skoven dog er frisk og grøn
- 23** Klimaet og miljøet bliver taberne
- 24** Der findes ikke grønne motorveje
- 26** Den folkelige modstand slår bro over Kattegat
- 27** Valgkamp i udkanten
- 28** Nye veje i psykiatrien
- 29** Fælles sundhed – fælles ansvar
- 30** Valgforbund: En forunderlig størrelse
- 32** Budskabet skal ses og høres
- 34** Flere kvinder på kandidatlisterne
- 35** En afdeling. To valgkampe
- 36** I Aarhus siger vi også "Klimahandling nu"
- 37** Sejlende start på valgkampen
- 38** Den eneste socialist i et kongebåt hav
- 39** Fanø og Solrød klar til kommunalvalget for første gang
- 40** Nyt fra ungdomsorganisationerne

ORGANISATION

- 42** Unge debattører skal snakke skoleelever røde og grønne
- 43** Annoncer og meddelelser
- 44** Alternativ til YouTube

EN RØD-GRØN RETNING

Line Barfod,
Borgmestercandidat
Enhedslisten København

Foto: Katinka Klinge

Valgkampen er i fuld gang. Vi skal male landets kommuner og regioner røde og grønne på valgdagen den 16. november. Og frem til valget skal vi ud på torve og pladser, gader og stræder og uddele materialer, kaffe og kage, snakke med folk, lytte til bekymringer og ideer, prøve at overbevise, men også selv blive klogere.

Hverdagen kan være vidt forskellig mellem en landsby i Sønderborg Kommune og det tætbebyggede Nørrebro i København. Men mange af de store spørgsmål er de samme. Den truende klimakrise, masseudryddelse af arter, den stærkt stigende ulighed, undergravning af demokratiet.

I Enhedslisten arbejder vi benhårdt på at få gennemført en grøn omstilling, der er socialt retfærdig. Vi skal grundlæggende ændre den måde, vi lever på. Men den grundlæggende ændring giver os mulighed for at skabe et samfund, hvor vi kan få det meget bedre som mennesker.

Når vi flytter fokus fra blind økonomisk vækst til et ansvarligt forbrug, som både planeten og mennesker kan holde til, så kan vi alle arbejde mindre. Og få mere tid til vores børn, til at være sammen, til kultur, idræt og naturoplevelser.

Nogle vil kæmpe imod ændringerne. For de mister stor profit og økonomisk magt. Derfor er det ekstra vigtigt, at vi samarbejder med klimabevægelsen, blandt andet Den Grønne Studenterbevægelse, med fagbevægelse og boligbevægelse, at vi involverer borgerne med meget mere demokrati. F.eks. borgermøder, borgerting, evt. folkeafstemninger. Og vi skal have medarbejdere og innovative virksomheder med til at udvikle de nye løsninger.

Men valget handler også om andre ting: Sundhedsvæsenet der skal genoprettes, ligeløn, socialområdet, kultur, skoler og daginstitutioner, ældrepleje, boligpolitik, busruter, og meget mere.

Du har en vigtig rolle i valgkampen. Enhedslisten bliver ikke støttet af store erhvervsinteresser. Men vi har hinanden. Så kom med til valgaktiviteter og tag gerne venner, naboer og kolleger med. Der er brug for alle gode kræfter til at bage kager, dele løbesedler ud, være tilhører på valgmøder, skrive opslag på sociale medier, og meget mere.

Der er så meget brug for røde og grønne løsninger. Lad os sammen få styrket Enhedslisten over hele landet.

GOD VALGKAMP!

» Jeg vil først og fremmest gerne understrege, at det ikke er regeringens holdning, at der skal skæres i dagpengesatsen for dimittender.

» Det, vi ønsker, er at sige til alle vores nyuddannede, som er de mest ressourcestærke i vores samfund, at I må gerne skynde jer lidt mere med at søge arbejde."

Peter Hummelgaard om dimittenddagpenge i februar 2020

Peter Hummelgaard om dimittenddagpenge i september 2021

DEN GODE NYHED

Amager Fælleds Venner vandt den første af to kæmpestore sejre i august, da de, som den første NGO nogensinde, fik stoppet al bygherres arbejde på Amager Fælled i København. Dog skulle Amager Fælleds Venner på blot en uge stille med 2 millioner kroner i sikkerhed. Det skulle dog vise sig at blive en nem sag for Amager Fælleds Venner, der fik samlet de 2 millioner kroner på bare 1 ½ døgn!

DEN DÅRLIGE NYHED

Belarus' præsident, Aleksandr Lukasjenko, meldte i maj ud, at landet ikke ville hindre migranter i at komme videre til EU, hvilket har skabt et massivt flygtningepres på nabolandet Litauen. Dette fik Udlændinge- og Integrationsminister Mattias Tesfaye til at sende 15 kilometers pigtrådehegn til Litauen.

Indsamlet (18/8 2021 kl. 18.56)

KR. 2.003.687

Mål: KR. 2.000.000 (24/8 2021)

Indsamlingen er godkendt af Indsamlingsnævnet

AMAGER FÆLLEDS VENNER

OSKR.

 Amager Fælleds Venner fik indsamlet 2.003.687 på bare 1½ døgn. Pengene skulle stilles som sikkerhed, da Amager Fælleds Venner gik rettens vej, og fik stoppet al byggearbejde på Amager Fælled i København.

Foto: Facebook, Amager Fælleds Venner

DER ER NOGET ALVORLIGT GALT

Sygeplejerskernes konflikt sætter sig spor i kommunerne. Byrådsmedlem Lene og byråds kandidat Signe deltog i en "fortælleaften" arrangeret af sygeplejerskerne ansat i Silkeborg Kommune. Problemerne er dog ikke begrænsede til Silkeborg Kommune, men går igen i hele landet.

Lene Fruelund, byrådsmedlem og Signe Haahr Lindegaard, byråds kandidat

Alle byrådsmedlemmer og seniorrådsmedlemmer var forleden onsdag inviteret af sygeplejerskerne ansat i Silkeborg til en "fortælleaften". Det var ikke søde eventyr, vi hørte, tværtimod. Beretningerne fra nogle af de ansatte sy-

geplejersker var af en sådan kaliber, at det løb os koldt ned ad ryggen, og vi fik en forståelse for, hvorfor det er svært at fastholde og tiltrække sygeplejersker til kommunen. Det er selvfølgelig ikke kun i Silkeborg, det er galt, sådan er det i de fleste kommuner. Men det kan man ikke varme sig ved.

Der kræves handling

Vi kan heller ikke varme os ved at pudse glorien og sige, at vi - Enhedslisten - i hvert fald ikke har stemt for de mange nedskæringer indenfor sundheds- og ældreområdet, som den resterende del af Sundheds- og Ældreudvalget samt byrådet har besluttet i indeværende byrådsperiode. Vi er nødt

til at handle, det er det eneste, der varmer. Det indebærer, at vi i forbindelse med budgetbehandlingen d. 14. september varslede et ændringsforslag til den budgetaftale, der lå nu. Der skal ganske enkelt tilføres flere penge til området. Hvis ikke det sker, kan vi med rette frygte, at der ikke går mere end ganske få år, før vi for alvor kommer på spanden indenfor hjemmesygeplejen og hele ældreomsorgen.

Det er uforsvarligt

Vi kan ikke forsvare, at der ikke er tid til at introducere nyuddannede til jobbet, men at de skal ud på egne ben fra første dag. Vi kan ikke forsvare, at sygeplejerskernes efteruddannelse halter så meget bagefter, at de må ty til YouTube-videoer, når der er brug for guidning, fordi der dukker opgaver op, som de ikke tidligere har stået overfor. Vi kan ikke forsvare, at sygeplejerskerne er så tidsmæssigt pressede, at dødssyge borgere ikke får den tid og det nærvær, som de har behov for. Vi

» Beretningerne fra nogle af de ansatte sygeplejersker var af en sådan kaliber, at det løb os koldt ned ad ryggen, og vi fik en forståelse for, hvorfor det er svært at fastholde og tiltrække sygeplejersker til kommunen. Det er selvfølgelig ikke kun i Silkeborg, det er galt, sådan er det i de fleste kommuner.

SØDE ORD OG HONNINGHJERTER GØR DET IKKE

er også nødt til at få en alvorlig drøftelse med de praktiserende læger her i kommunen.

Det kan ikke være rigtigt, at en akut-sygeplejerske bliver bedt om at køre ud til en borger for at holde en iPad så lægen kan etablere en videokonsultation. De praktiserende læger er selv forpligtede på sygebesøg, og hvis de skønner, det kan klares via en videokonsultation, må de selv sende en medarbejder ud for at etablere forbindelse. Det skal vores sygeplejersker under ingen omstændigheder bruge deres sparsomme tid på.

Det er svært at rekruttere sygeplejersker, men hvis ikke vi forøger budgettet, bliver det meget svært at holde på dem, vi har.

Socialistisk Ungdomsfront (SUF) har flere morgener taget hjemmebagte boller og kaffe med til sygeplejersker, som har lavet arbejdsnedlæggelser.

Foto: SUF

Christina Nielsen, som er medlem af Enhedslisten, lå og tænkte på de strejkende sygeplejersker og kunne ikke sove. Så skrev hun en tale til dem, og morgenen efter tog hun ud foran Rigshospitalet for at holde sin tale til sygeplejerskerne.

Rød+Grøn bringer her et uddrag af Christinas tale og opfordrer alle medlemmer af Enhedslisten til at lade sig inspirere af Christina og vise jeres solidaritet med sygeplejerskerne.

Kære Sygeplejersker

Som uddannelsesvejleder taler jeg bl.a. med unge mennesker i skolens ældste klasser om de forskellige muligheder for uddannelser og job. I denne sommer har der været ekstra fokus på problemet med at få unge søger ind på velfærds- og sundhedsuddannelserne. Færre søger ind som pædagog, socialrådgiver, jordemoder og social- og sundhedsassistent, og til uddannelsen til sygeplejerske var antallet det laveste siden 2013. Mange unge ved udmærket godt, at krisen kradser i mange af de offentlige sundheds- og velfærdsfag. Ikke mindst i mange af de kvindedomerede fag, hvor arbejdstempoet og kravene hele tiden sættes op, mens lønnen stadig halter gevaldigt bagefter.

De unge ønsker, som vel de fleste af os, et uddannelses- og arbejdsliv, hvor de kan komme til at bruge og udvikle deres interesser, evner og engagement. Hvor de kan trives både fysisk og psykisk. Hvor de kan være stolte af deres

fag. Hvor deres arbejde vil blive værdsat, og hvor de bliver respekteret og anerkendt for deres indsats. Hvis vi skal tiltrække flere dygtige unge mennesker, så er vi nødt til at kæmpe for rimelige og attraktive løn- og arbejdsvilkår i hele den offentlige sundheds- og velfærdssektor.

Det handler selvfølgelig om anerkendelse i kroner og ører, ikke bare om søde ord og honninghjerter. Men det handler mindst lige så meget om tid til at gøre arbejdet ordentligt.

Om at have indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdet. Om stadig at have energi til familie og fritidsliv. Om at kunne holde fysisk og psykisk til arbejdet mange år frem.

Jeg ser jeres modige aktivisme, der ikke kun er for jer selv, men også for alle os andre, som arbejder i eller er brugere af vores fælles offentlige sundheds- og velfærdssystem. Det er en fælles kamp for at forsvare, genoprette, styrke den fælles velfærd.

Jeg er ikke sygeplejerske, ikke medlem af hverken Dansk Sygeplejeråd eller Foreningen af danske sygeplejersker eller af nogen hemmelig aktivist-facebookgruppe. Jeg er uddannelsesvejleder, og tillidsrepræsentant for en lillebitte HK-gruppe på min arbejdsplads.

TAK fordi I vover og vælger at gå forrest, selvom vejen er usikker. TAK fordi, I giver håb.

TAK fordi I inspirerer mig og mange andre til også finde modet og viljen frem og gå aktivt med i kampen for ordentlige arbejdsvilkår og for vores fælles velfærd. I gør en forskel!

Aktiv solidaritet – i det store som i det små – er vejen frem nu.

Efter sygeplejerskerne havde knoklet som frontpersonale under coronapandemien fik de flere steder i landet honninghjerter som tak.

Foto: Facebook, Region Hovedstaden

DØDSSTØDET TIL DAGPENGENSYSTEMET?

Siden 1907 har vi haft et dagpengesystem i Danmark, hvor staten har været med til at betale for forsørgelse af arbejdsløse. Igennem mere end 100 år har kampen om dagpengesystemets regler og indhold været en central del af den danske klassekamp.

Astrid Vang Hansen, Rød+Grøn

Hvem skal være berettiget til dagpenge? Hvor høj skal satsen være? Hvor lang skal genoptjeningsperioden være? De spørgsmål har igen og igen været til debat og er blevet aktualiseret af regeringens reformudspil "Danmark kan mere".

70'ernes dagpengesystem

I slutningen af 70'erne var dagpengeperioden praktisk talt uendelig, fordi

man havde ret til at få tilbudt et arbejde på overenskomstdækkede vilkår, der gjorde det muligt at genoptjene retten til dagpenge, inden man faldt ud af systemet. I 1994 blev dagpengeperiodens varighed sat ned til 7 år + 2 års mulighed for orlov. Dengang var det en alvorlig forringelse.

For min generation, og dem der er yngre end mig, fremstår det helt vildt, at dagpengesystemet har været så solidt, som det var i 70'erne, og selv den kraftige forringelse i 1994 fremstår for nutidens unge som et utopisk system, sammenlignet med den virkelighed, vi står i nu.

70'ernes solide dagpengesystem var selvfølgelig et resultat af stærk faglig organisering og klassekamp. Men det virkede også den anden vej rundt: Det udgjorde et solidt fundament for at lægge pres på arbejdsgiverne for at forbedre løn og arbejdsforhold.

Forringelser skader sikkerhedsnettet

Igennem de sidste tre årtier er dagpengesystemet blevet voldsomt forringet. Det er sket skridt for skridt, men resultatet har været, at systemet i dag er så gennemhullet, perioden så kort, genoptjeningskravene så skrappe og udbetalingerne så lave, at systemet risikerer at bryde sammen. Store dele

af ungdommen kan simpelthen ikke længere se meningen i at være medlem af hverken A-kasse eller fagforening.

Unge mennesker – uanset om de er ufaglærte eller nyuddannede – har altid stået i en udsat position på arbejdsmarkedet, hvor det er sværere at få job, fordi de "mangler erfaring". Arbejdsgiverne har altid forsøgt at misbruge de unges udsatte position til at presse løn og arbejdsforhold ned for alle arbejdere. Derfor er det vigtigt for hele arbejderklassen at sikre, at der også for de unge er et stærkt sikkerhedsnet, der forhindrer, at de går med til elendige løn- og arbejdsforhold.

Det nye angreb

Den nye sats, som regeringen foreslår, er markant lavere end lærlingelønnen, og for nyuddannede håndværkere og andre faglærte arbejdere kan det betyde, at de tvinges fra hus og hjem, eller ser sig nødsaget til at arbejde under kummerlige forhold.

Regeringens angreb på dimittendsatsen skal ses i lyset af årtiers forringelse af dagpengesystemet. Det er det nyeste angreb på et dagpengesystem, der allerede er i knæ. Og måske risikerer det at blive mere end en forringelse, måske bliver det decideret dødsstød til dagpengesystemet?

» Igennem de sidste tre årtier er dagpengesystemet blevet voldsomt forringet. Det er sket skridt for skridt, men resultatet har været, at systemet i dag er så gennemhullet, perioden så kort, genoptjeningskravene så skrappe og udbetalingerne så lave, at systemet risikerer at bryde sammen.

SAMTYKKELOVEN ER FYLDT 1 ÅR

Den 1. september fyldte samtykkeloven 1 år. Loven blev stemt igennem af et enigt folketing, og det har siden været strafbart at have sex uden, at der foreligger samtykke. I første halvår af 2021 blev der anmeldt 845 voldtægter, mens der blev anmeldt 599 i samme periode i 2020. Det er en stigning på 41 procent. Flere voldtægtsanmeldelser er dog ikke succeskriteriet for loven, det er, at flere vil forstå, at hvis ikke begge parter samtykker til sex, så er det voldtægt.

BYGGELEDER SNØD MED ASBESTPRØVE

På en byggeplads i København var de ansatte bange for, at der var asbest i bygningsmaterialerne i en boligrenovering, de skulle udføre. De bad arbejdsgiveren om, at der blev taget prøver på pladsen. Byggelederen snød med asbestprøven og sagde til de ansatte, at der ikke var asbest i prøverne, men de ansatte fik lavet deres egen asbestprøve, som viste asbest i støvet på byggepladsen. Der er nu rejst en retssag og Enhedslisten har kaldt ministeren i samråd om den alvorlige sag.

FE SPIONAGE-SKANDALEN

Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) har ladet NSA bruge danske internetkabler til at spionere mod toppolitikere og embedsmænd i Sverige, Frankrig, Tyskland og Norge. De fire landes regeringer har meldt ud, at spionage mellem tætte allierede er uacceptabelt, ligesom de har krævet en forklaring. En sådan forklaring kunne forsvarsordfører fra Enhedslisten, Eva Flyvholm, dog ikke få, da hun havde indkaldt justits- og forsvarsministeren i samråd om sagen.

UAMBITIØST FINANSLOVSUDSPIL FRA REGERINGEN

Regeringen præsenterede sit udspil til finansloven den 30. august, som med finansministerens egne ord er et udspil til "en stram og ansvarlig finanslov". Finansordfører for Enhedslisten Rune Lund mener tværtimod, at regeringens udspil er uambitiøst og skuffende.

Trine Simmel, Rød+Grøn

Det stramme finanslovsudspil er fremlagt, fordi regeringen synes, at 'foden skal lattes fra speederen', da det igen går godt med økonomien i Danmark. Men det argument køber Rune ikke:

- Naturen og klimaet er i krise. Der er brug for massive investeringer i grøn omstilling nu – ikke først når klimaforandringerne er væltet ind over os. Vores velfærd lider under mange års nedskæringer og forringelser. Hvis man ønsker at bremse en smule op i økonomien, så er der andre og bedre måder at gøre det på end at lade velfærden og den grønne omstilling holde for. Vi kan for eksempel fjerne boligjobordningen og i det hele taget få de rigeste til at betale en mere fair andel til fællesskabet efter mange års massive skatterabatter. Så

får vi taget luft ud af økonomien og gjort Danmark mere lige samtidig.

Den stramme finanslov kommer også til udtryk, ved at regeringen har afsat en forhandlingsreserve på blot 1,2 mia. kr. årligt til og med finansloven for 2025. Rune mener dog ikke, at man skal miste håbet af den grund:

- Der er et vist element af déjà-vu, når regeringen igen siger, at der ikke er så mange penge at forhandle om i år. Det sagde de også ved de to andre finanslovsforhandlinger. Begge gange fik vi dem på bedre tanker – og fik en mere ambitiøs aftale om finansloven. Det har vi naturligvis også tænkt os at gøre i år. Vi skal nemlig have gjort mere for den grønne omstilling, tandsundhed, ligeløn, rettigheder til fødende og mennesker med handicap.

ENHEDSLISTENS KRAV TIL FINANSLOVS-FORHANDLINGERNE ER BL.A.:

- Tandpleje skal være gratis
- Rettigheder for fødende
- Styrkelse af handicapområdet
- Investeringer i grøn omstilling

» Naturen og klimaet er i krise. Der er brug for massive investeringer i grøn omstilling nu – ikke først når klimaforandringerne er væltet ind over os. Vores velfærd lider under mange års nedskæringer og forringelser.

Rune Lund, Enhedslistens finansordfører

LYNETTEHOLMEN: EN KÆMPE MILJØ-TRUSSEL, SOM INGEN MÅ KLAGE OVER

Nogle gange er vi Ø-folk i København med i budgetforlig. Andre gange er vi ikke. Vi ville ikke være med, da accept af den såkaldte Lynetteholm var en betingelse for at være med. Derfor kan vi nu gå til vælgerne i København og sige: En stemme på Enhedslisten er en stemme mod Lynetteholm – og for balance i byudvikling og miljø.

Gorm Gunnarsen, spidskandidat til og nuværende medlem af Borgerrepræsentationen i København

En ud af fem af byrødderne i København er fra Enhedslisten. Vi har deltaget i mange budgetforlig gennem årene – og derved styrket velfærden og miljøet i vores by. Men vi har også, i den forgangne valgperiode, været uden for hele to budgetforlig. Første gang i 2018, hvor vi sagde nej til byggeri på Amager Fælled, og anden gang i

2020, hvor vi sagde nej til at anlægge tre km²s udvidelse af København i Øresund.

Socialdemokraternes vilde byggeplaner

Byens daværende overborgmester, Frank Jensen, brugte forhandlingerne af de to års driftsbudgetter til at presse nogle vidtrækkende og miljømæssigt meget indgribende planer igennem. Forud for valget i 2017 var det kendt, at Socialdemokratiet ønskede byggeri på Amager Fælled. Men Frank Jensen trak en aktuel plan umiddelbart inden valget i 2017 og vendte så tilbage med et nyt og større byggefelt, "Lærkesletten", i budgetforliget i sensommeren 2018. SF og Radikale lod sig lokke til at gå med i forliget og gik med på retorikken om, at der ikke var alternative arealer, der kunne bygges på.

Det var der så alligevel. Dagen efter det københavnske budget var vedtaget af et flertal uden om Enhedslisten, tonede Frank Jensen frem på skærmene sammen med Lars Løkke. De havde en plan om at skabe tre km²s udvidelse af København ved at depo-

nere 80 millioner tons jord i Øresund. Den plan var adgangsbilletten til budgetforliget i 2020. Radikale og SF åd igen skovsneglen og var med ved bordet. Dét budgetforlig fastlagde de næste 50 års byudvikling i hele Hovedstadsområdet.

Ekstremt vidtrækkende konsekvenser for miljøet

Lynetteholmen er udtænkt i By & Havn, det københavnske arealudviklingsselskab. Selskabets bestyrelsesmøder er så hemmelige, at selv mødekalenderen ikke må offentliggøres. Selskabets plan om anlæg af Lynetteholm har ikke haft meget bevågenhed fra københavnernes indtil nu, men særligt udsigt til omfattende jordtransport gennem byen og udsigt til meget voldsomme overgreb på havmiljøet har udløst en bredere modstand.

By & Havn får dog hjælp af regeringen, som er klar til at bakke op med en forsikring mod uforudsete udfald af mulige retssager om overtrædelser af miljøbeskyttende love. Regeringen vil simpelthen afskaffe klageadgangen til projektet. Den sag har Enhedslistens folketingsgruppe selvfølgelig grebet og arbejder imod.

Konsekvenserne for miljøet, hvis Lynetteholmen bliver til virkelighed, kan være ekstremt vidtrækkende. Der skal flyttes flere millioner tons bundslam mellem Kongedybet og Køge Bugt. Der skal fjernes flere millioner tons grus fra Kriegers Flak i den sydligste ende af Sundet. Ødelæggelse af ålegræsenge er forventeligt. Iltsvind lurer om hjørnet. Nedbankning af spuns vil give marsvin høreskader. Saltindskud til Østersøens stærkt truede fisk vil mindskes. Det er helt galt.

Den bedste løsning ville dog være, hvis københavnernes siger klart og tydeligt nej til Lynetteholm ved valget den 16/11. Det kan de gøre med en stemme på liste Ø.

Støt kampen mod Lynetteholmen. Se mere på Facebook-gruppen @stoplynetteholm

Frank Jensen og Lars Løkke præsenterede Lynetteholmen i oktober 2018. Projektets miljøkonsekvenser er ekstreme og nu har regeringen tænkt sig at afskaffe klageadgangen.

Foto: Illustration, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Oversvømmelser, som dem vi så i Tyskland, Belgien, Holland og Luxembourg over sommeren, bliver mere og mere almindelige. Danmark bliver nødt til at reducere sit klimaaftryk markant nu.

Foto: Unsplash.com

KLIMAKAMP: 70% I 2030 ER IKKE NOK

Den nye IPCC-rapport er dyster læsning og understreger behovet for markante reduktioner i Danmarks CO₂-udledning med det samme – ikke først når vi nærmer os 2030.

Astrid Vang Hansen, Rød+Grøn

D. 9. august udgav IPCC den nyeste rapport om verdens klimatilstand. Rapporten viser, at det haster endnu mere end tidligere antaget med at stoppe udledningen af drivhusgasser. Hvis verden skal overholde den målsætning, der blev aftalt i Paris-aftalen, om at arbejde for at den globale temperaturstigning ikke kommer over 1,5 grader, så kræver det ifølge IPCC, at der på globalt plan ikke udledes mere end yderligere 500 Gt CO₂ fra 1. januar 2020.

Danmarks udledning

Danmark udgør 0,08% af verdens befolkning. Det betyder, at vi i Danmark ikke kan tillade os at udlede mere end 400 mio. tons CO₂ efter 1. januar 2020, hvis vi skal leve op til Paris-aftalen.

I 2019 udledte Danmark 46,7 mio. tons CO₂. Og det er vel at mærke kun den CO₂, der udledes fra dansk territorium. Der er altså ikke medregnet hverken den internationale skibstransport, der udgør en stor del af Dan-

marks økonomi, eller flytransporten, eller vores forbrug af varer produceret i udlandet. Disse aspekter tager Paris-aftalen nemlig ikke hensyn til.

Men selvom vi alene ser på de 46,7 mio. tons CO₂, der udledes om året fra dansk territorium, så vil det altså kun tage 8,5 år, før vi har opbrugt de 400 mio. tons, vi maksimalt kan tillade os at udlede, hvis vi skal leve op til Paris-aftalen. Vi vil altså allerede have udledt for meget CO₂, inden vi overhovedet er nået til 2030. Det er derfor, vi afviser regeringens såkaldte hockeystav. Det er derfor, vi kræver, at der skal ske markante reduktioner NU og ikke først, når vi nærmer os 2030.

Reduktionstempoet skal øges nu!

Selv med en lineær reduktion, hvor vi hvert år reducerer med de 2,1 mio. tons, der skal til for at ramme målsætningen om 70%-reduktion i 2030, vil det dog stadig ikke være hurtigt nok til at overholde Parisaftalen. Det vil nemlig betyde, at vi samlet set har udledt 373 mio. tons CO₂ i løbet af 2020'erne, når vi rammer målet om en årlig udledning på 23,2 mio. tons i 2030. Med en sådan reduktionshastighed vil vi have overskredet de 400 mio. tons allerede halvvejs inde i 2032. Derfor er målet om 70% reduktion i 2030 faktisk ikke tilstrækkeligt til at overholde Parisaftalen, heller ikke selvom reduktionerne sker lineært fra nu af.

For at overholde Paris-aftalen er Danmark nødt til at øge reduktionstempoet meget markant allerede nu. Konkret kan det lade sig gøre, hvis vi reducerer CO₂-udslippet med 2,6 mio. tons om året. Hvis vi gør det, vil Danmark blive CO₂-neutralt i 2037, og vi vil på det tidspunkt lige akkurat have holdt os indenfor ikke at udlede mere end 400 mio. tons CO₂ fra januar 2020. I Enhedslisten så vi gerne, at det gik endnu hurtigere – specielt fordi disse tal slet ikke medregner det samlede billede med f.eks. den internationale transport, og også fordi Danmark, som et rigt land, bør reducere mere og hurtigere end det globale gennemsnit. Men vi må insistere på, at en reduktionshastighed på 2,6 mio. tons om året er det minimum, Danmark har forpligtet sig til med Parisaftalen, og som regeringen har forpligtet sig til med forståelsespapiret.

For at overholde Paris-aftalen er Danmark nødt til at øge reduktionstempoet meget markant allerede nu. Konkret kan det lade sig gøre, hvis vi reducerer CO₂-udslippet med 2,6 mio. tons om året.

20 ÅRS FEJLSLAGEN KRIG I AFGHANISTAN – OG HVAD NU?

Situationen i Afghanistan er dybt ulykkelig. Og 20 års fejlslagen krig kalder både på politisk refleksion og handling. Her er et overblik over hvad Enhedslisten arbejder med i forhold til Afghanistan.

Eva Flyvholm,
Udenrigsordfører i Enhedslisten

Flygtninge: Vi har foreslået, at Danmark skal være klar til at tage mindst 2000 afghanske flygtninge. Det er ikke realistisk, at nabolandene kan klare det hele. Danmark og andre lande er også nødt til at melde sig på banen, så vi kan sikre en fair og sikker fordeling af de mennesker, som nu bliver drevet på flugt fra Taleban.

Nødhjælp og bistand: Det er vigtigt at sikre akut støtte til FNs arbejde, især UNHCR og de andre der stadig arbejder i Afghanistan (se nederst). Og så ser vi på, hvordan man kan fortsætte mest mulig udviklingsbistand til Afghanistan. Det er en svær balance, hvor man ikke skal hælde penge direkte i lommerne på et repressivt regime som Taleban,

men samtidig er nødt til at sikre hjælp til civilbefolkningen, som er dybt plaget af krig og undertrykkelse og tørke, corona og fattigdom. Der er vi meget aktive i dialog og forhandlinger med regeringen og Folketinget. Og har et tæt samspil med NGO'erne.

Evakueringer af lokaltansatte og samarbejdspartnere: Fra Enhedslistens side havde vi hen over sommeren efterlyst, at de lokaltansatte på den danske ambassade og samarbejdspartnere som tolke og NGO-folk skulle evakueres og tilbydes visum til Danmark. Det lykkedes først 11. august at få en aftale på plads om det. Det blev en meget hektisk evakuering pga. Kabuls fald til Taleban. Til sidst lykkedes det heldigvis at få rigtig mange mennesker og familier med ud.

Nu arbejder vi for, at især flere af de NGO-medarbejdere i fare kan blive hjulpet ud, en ordentlig asylbehandling i Danmark, og nye regler for lokalt ansatte og samarbejdspartnere. Vi følger myndighedernes evaluering af forløbet og er klar til at bygge en uvildig undersøgelse ovenpå, hvis der er brug for det.

Undersøgelse af krigen: Vi har krævet en undersøgelse af Afghanistan-krigen for at undgå flere krige som Afghanistan og lære af de fejl, der er begået. Det er især vigtigt for os i Enhedslisten at få undersøgt krigens skyggesider: Drab på civile, alliancer med korrupte og voldelige krigsherrer, tortur og forsvindinger m.m. Det er vigtigt både for at værne om menneskerettigheder og civilbefolkningen, men også for at forstå hvorfor Taleban i nogle områder blev populære under besættelsen. Det er ekstremt vigtigt at få kastet lys på.

Forslag om 2/3 flertal ved krigsdeltagelse: Det skal være sværere at gå i krig. Sammen med SF og Radikale har vi foreslået, at der skal kræves 2/3 flertal i en afstemning om krigsdeltagelse. Det kan forhåbentlig lede til mere grundige og forberedte debatter i Folketinget, hvis man skærper kravene.

Ny udenrigspolitik: Der er i den grad brug for et opgør med den forfejlede krigspolitik. Ideen om at skabe demokrati og stabilitet med militære midler har spillet fallit. Danmark bør have en ny og mere fredelig udenrigspolitik der tager udgangspunkt i forebyggelse af konflikter og arbejder mere seriøst med forhandlingsløsninger. Klimaforandringerne betydning for sikkerhed og krige skal vægtes langt mere, og der skal stilles alvorligt spørgsmål ved den kommende militære operation med Frankrig i Mali og Sahel.

Hvem kan man støtte: NGO'er der stadig arbejder i Afghanistan, bl.a. FN med UNHCR, DACAAR, Dansk Flygtningehjælp, Red Barnet, Røde Kors, Læger uden grænser og IMS international media support.

» Der er i den grad brug for et opgør med den forfejlede krigspolitik. Ideen om at skabe demokrati og stabilitet med militære midler har i den grad spillet fallit. Danmark bør have en ny og mere fredelig udenrigspolitik der tager udgangspunkt i forebyggelse af konflikter, og arbejder mere seriøst med forhandlingsløsninger.

Skal man tro store dele af den danske presse, har krigen givet befolkningen og særligt kvinderne skolegang, frihed, demokrati og håb om en bedre fremtid. Meget tyder dog på, at det billede er langt fra virkeligheden.

Foto: Wikimedia Commons

ENHEDSLISTEN KRÆVER KRIGEN UNDERSØGT

Hvad har de sidste 20 års krig gjort ved Afghanistan? Skal man tro store dele af den danske presse, har den givet befolkningen og særligt kvinderne skolegang, frihed, demokrati og håb om en bedre fremtid. Meget tyder dog på, at det billede er angst fra virkeligheden.

Astrid Vang Hansen, Rød+Grøn

I løbet af de sidste 20 år er 240.000 mennesker blevet dræbt. 47,3% af befolkningen lever under fattigdomsgrensen. 70% af kvinderne er stadig analfabeter. Og de måske mest chokerende tal er eksplosionen i antallet af afghanere, der indtager opium eller heroin. En undersøgelse fra 2015 viste, at 11% af befolkningen som helhed og 9% af børn under 14 år jævnlige indtager opiater. En voldsom stigning, der skal ses i sammenhæng med den lige så voldsomme stigning i opiumproduktionen i landet.

Narkobaroner og reaktionære politikere

Den besættelsesmagt, som Danmark har været en del af, har i praksis allieret sig med en bande af krigsherrer, den såkaldte "Nordlige Alliance", der i

høj grad består af korrupte narkobaroner med et ligeså reaktionært kvindeforhold som Taliban og en lige så grufuld historik, hvad angår terror og overgreb imod civilbefolkningen. At give denne bande magt og kalde det for demokrati er en hån imod såvel begrebet demokrati som imod Afghanistans befolkning.

Marionet-regeringerne under besættelsen har næppe heller gjort livet lettere for Afghanistans kvinder. I 2009 vedtog det afghanske parlament f.eks. en lov, der betød, at en gift kvinde kun måtte arbejde eller uddanne sig, hvis hendes mand tillod det, at hun var forpligtet til at leve op til hans seksuelle krav, og at han havde ret til at straffe hende f.eks. ved at sulte hende, hvis hun nægtede. Loven betød også, at voldtægtsmænd kunne undgå straf ved at betale en bøde til kvindens familie.

Der er brug for en reel diskussion, på et oplyst grundlag, om hvad der faktisk er sket i Afghanistan igennem de sidste 20 år. Hvor mange har besættelsesmagten tortureret? Hvilke forbrydelser begået af lokale alliancepartnere er blevet ignoreret og tolereret? Hvor mange af de penge, der blev sendt afsted for at bygge skoler og infrastruktur, blev reelt stukket i lommen på korrupte politikere og embedsfolk?

Hvor mange har besættelsesmagten tortureret? Hvilke forbrydelser begået af lokale alliancepartnere er blevet ignoreret og tolereret? Hvor mange af de penge, der blev sendt afsted for at bygge skoler og infrastruktur, blev reelt stukket i lommen på korrupte politikere og embedsfolk?

Undersøgelse af Danmarks krigsdeltagelse

Enhedslisten har rejst kravet om en dybdegående undersøgelse af Danmarks krigsdeltagelse i Afghanistan. En sådan undersøgelse vil være et vigtigt skridt til at få klarlagt, hvad der faktisk er sket, hvad vi kan lære af det, og hvordan vi undgår, at Danmark nogensinde deltager i sådan en krig igen. I en pressemeddelelse forklarer Eva Flyvholm: "Nu er der brug for at få set på sagerne om tortur og bortførelser, drab på civile og samarbejde med brutale krigsherrer, der begik overgreb på civilbefolkningen. Det er vigtigt i forhold til menneskerettighederne og krigens love, men også for at forstå, hvorfor Taleban vandt frem i de områder, hvor lokalbefolkningen havde det værst under krigen."

FÆLLES OPGAVER FÆLLES LØSNINGER

ENHEDSLISTEN

INGEN

Endelig er vi på den bedre side af corona-pandemien og lige om lidt skal vi til stemmeurnerne til kommunal- og regionsvalg. Hvad rører sig politisk ude i kommunerne og regionerne efter halvandet års pandemi? Vi tager dig på rundtur over valgets brandvarme politiske emner og helt tæt på forberedelserne ude lokalt.

VALGKAMPEN GØR EN FORSKEL

Lige straks skal vi til stemmeurnerne igen. Den 16. november 2021 er der nemlig valg til kommunerne og regionerne. Lokalvalgene er enormt vigtige, for landets 98 kommuner og 5 regioner er centrale kamppladser for vores velfærd.

Trine Simmel, Rød+Grøn

Når befolkningen har stemt, og de nye byråd og regionsråd trækker i arbejdstøjet, får det konkret betydning for lokalbefolkningen, om der er gode rød-grønne kræfter. Jo bedre repræsenteret vi bliver, jo mere og bedre kan vi arbejde for en stærk sundhedssektor, betalt boliger, gode medarbejdere i såvel daginstitutionerne som jobcentrene, og lokale indsatser for at reducere kommunens eller regionens klimaftryk.

Enhedslisten stormede ind i byråd og regionsråd ved valget i 2013. Ved valget i 2017 blev det til en mindre tilbagegang. Hvordan valget i november går, er ikke til at spå om, men i år kommer vi til at stille op i 91 kommuner ud af 98 kommuner og i alle 5 regioner!

Det er klart, at når vi stiller op i 91 forskellige kommuner og 5 regioner, så er der forskel på, hvad der er de vigtigste politiske mærkesager, og på hvordan man laver valgkamp ude lokalt. Men der er også mange ligheder og en hel masse potentiale i, at vi lader os inspirere af hinanden.

Det er dét, vi sætter fokus på i dette nummer af Rød+Grøn.

Vi sætter fokus på de begrænsninger, som byrådene og regionsrådene render ind i, når der skal findes penge til at styrke velfærden, eller når man gerne vil undgå at støtte kriminelle storbanker med kommunens eller regionens bankforretninger.

Vi kigger på valgene i en historisk kontekst og slår et slag for genoplivning af kommunesocialismen, hvor røde progressive kommuner tør at udfordre status quo og gå foran i skabelsen af et mere demokratisk, retfærdigt og bæredygtigt samfund.

Vi sætter fokus på de lokale muligheder for at modarbejde byggeri på bekostning af naturområder og fortæller om, hvordan ildsjæle fik reddet Præsteskovene fra totalrydning.

Vi fortæller om de stærke og folkelige lokale modstandskampe mod kulsorte motorveje, som vil føre til flere biler på vejene, mere CO₂-udledning og ødelæggelse af fredede og naturskønne områder.

Vi sætter fokus på psykiatriens udbredelse og udfordringer samt konsekvenserne af ulighed i sundhed.

Vi fortæller jer om de afdelinger, der gør en særlig indsats for at skille sig ud og fange vælgerens opmærksomhed.

Vi sætter fokus på afdelingers beslutninger om at indgå valgforbund, kønsfordelingen på kandidatlistor, afdelinger der opstiller for første gang, og afdelinger der fører valgkampe i to kommuner.

Vi håber, at I vil blive inspireret og ønsker jer en rigtig god læselyst.

Regionsvalg	Antal opstillede kandidater	Stemmeresultat	Mandater
2009	106	2,6 %	2
2013	134	7,8 %	15
2017	169	6,2 %	12
2021	138	?	?

Kommunalvalg	Antal kommuner med Ø-opstilling	Antal kommuner valgt ind	Antal opstillede kandidater	Antal kandidater valgt ind	Stemmeandel
2009	65	9	461	14	2,3 %
2013	85	76	698	119	6,94 %
2017	87	69	774	102	5,95 %
2021	91	?	680	?	?

HOW-TO: BLIV AKTIV UNDER VALGKAMPEN

Valgkampen er allerede i fuld gang ude i kommunerne og regionerne. Men tøv ikke! Der er stadig masser af måder, du kan blive aktiv i valgkampen på.

Trine Simmel, Rød+Grøn

Hvis du har 5 minutter:

Like og del et opslag på Facebook: Delinger, likes og kommentarer betyder mere, end du tror, i forhold til at sprede budskabet om din lokale kandidats mærkesager og hvad Enhedslisten vil efter valget – og det tager kun et øjeblik. Du kan søge på Facebook efter "Enhedslisten" efterfulgt af din kommunes navn eller "Enhedslisten Region" efterfulgt af den region du bor i.

Hvis du har 20 minutter:

Snak politik med mennesker i din omgangskreds, i din familie, på din arbejdsplads eller med dine naboer: Personlige samtaler om politik, med de mennesker du er tæt på i din hverdag, flytter holdninger mere end noget andet. Det er den bedste måde at overbevise andre om, at de også skal stemme for en rød-grøn politik.

Tegn en cykelsti med kridt et sted, hvor der mangler sikre cykelforhold: En nem måde at gøre opmærksom på, at der er brug for politikere, som sætter de bløde og klimavenlige trafikanter forrest.

Hvis du har 1 time:

Skriv et læserbrev til din lokalavis: Rigtigt mange følger med i lokalavisernes debatpalter, og derfor vil du komme ud til mange med dine budskaber om, hvad der er brug for af politisk handling i din kommune/region.

Hjælp med at sætte plakater op, når valget udskrives: Fra den 23. oktober kl. 12 må der hænges valgplakater op. Alle afdelinger kan bruge din hjælp til at komme bredt ud med Enhedslistens budskaber. Kontakt din lokalafdeling og meld dig til at hjælpe med valgplakaterne. Man kan også hjælpe, selvom man ikke kan klatre i lygtepæle!

Giv en hånd med, når der laves kaffe, smøres sandwiches og pakkes merchandise, når din lokalafdeling skal på gaden: Der er mange praktiske ting, der skal ordnes, når der er valgkamp. Kontakt din lokale afdeling og giv et nap med en praktisk opgave, så vi løfter i flok.

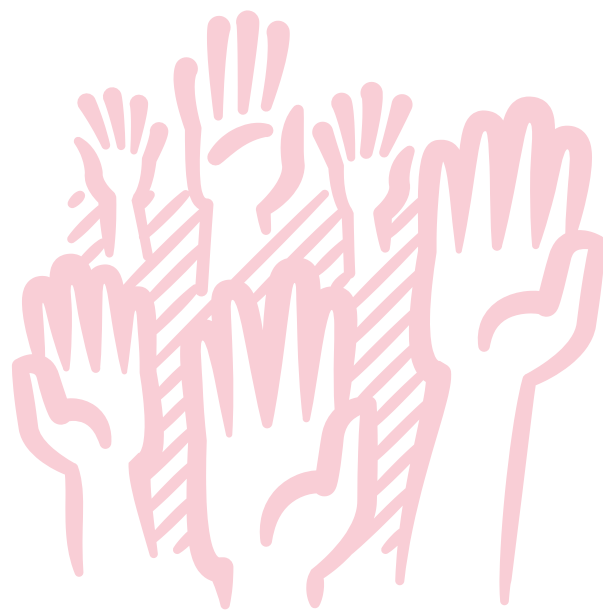
Duk op til et valgmøde nær dig og bak din lokale enhedslistekandidat op: Til kommunal- og regionsvalget er der mange valgmøder og debatter, som kandidaterne deltager i. Det betyder enormt meget for kandidaternes kampgejst og debatlyst at opleve opbakning ude til vælgermøderne.

Kontakt til din lokalafdeling:

Det er lokalafdelinger, der løfter det afgørende ved valgkampen: at hænge plakater her på lørdag, uddele materialer, banke på døre, og meget mere. Vi har 100 lokalafdelinger over hele landet. Find din lokalafdelings kontaktinformationer på vores.enhedslisten.dk - Kontakt - Lokalafdelinger.

Det er svært at være internet-aktivist

Sociale medier spiller en stor rolle i valgkampe. En måde, du kan støtte Enhedslistens valgkamp på hjemmefra, er ved at deltage i de mange debatter, der opstår på nettet. For nogle kan det virke grænseoverskridende at dele politiske budskaber fra sin egen profil. Heldigvis er der en udbredt accept af, at vi alle under en valgkamp bliver mere udadvendte med vores politiske holdninger. Af og til vil du, som internet-aktivist, rende ind i trolde i kommentarsporene, og her er det særligt vigtigt at huske, at venlighed, opklarende svar og god humor virker langt bedre end stejle, sure eller kategoriske svar. Men forlad dog alligevel debatten (på sober vis), når du møder en særligt stædigt trolde.

Hjælp med at sætte plakater op, når valget udskrives: Fra den 23. oktober kl. 12 må der hænges valgplakater op. Alle afdelinger kan bruge din hjælp til at komme bredt ud med Enhedslistens budskaber.

DERFOR ER BUDGETLOVEN ET KÆMPEPROBLEM

Budgetloven påtvinger kommunerne et sparesystem, der forhindrer kommuner og regioner i at investere i velfærd og klima. I Enhedslisten har vi kæmpet imod budgetloven lige siden den blev vedtaget, og det fortsætter vi med op til det kommende kommunal- og regionsrådsvalg!

Rune Lund, finansordfører for Enhedslisten

Budgetloven er ødelæggende for den kommunale velfærd. Budgetloven er – oven i tidligere tiders underfinansiering af kommunernes og regionernes opgaver – med til at fremtvinge en overdreven spareadfærd og et u hensigtsmæssigt forbrugsmønster.

Overdreven spare-**adfærd**

Budgetloven har indført skrappe økonomiske sanktioner over for kommunerne ved budgetoverskridelser. Sanktionsregimet har ført til en spareadfærd i kommunerne, der forplanter sig helt ned i de enkelte institutioner. Af frygt for at bruge blot en smule for meget sparer alle institutioner op. Når alle led i kæden sparer i så høj grad, fører det til et stort mindreforbrug i forhold til det budgetterede. Alene i 2020 brugte kommunerne f.eks. 2,9 mia. kr. mindre, end de havde budgetteret med.

"Benzinafbrænding"

Samtidig med, at budgetloven fremtvinger spareadfærd i hele det kommunale system, så indebærer loven også et pres for at bruge pengene sidst på året. Årsagen er, at der med budgetloven ikke er givet adgang til, at mindreforbrug i ét år kan føre til merforbrug i kommende år. Det betyder, at hvis ikke pengene bruges i dét år, så kan de ikke bruges året efter uden at bryde det nye års budgetrammer.

Derfor fører budgetloven til "benzinafbrænding" sidst på året, hvor en del af de sparede midler fyres af. Der er brug for flerårige budgetter og frie rammer for økonomien i kommuner og regioner, både for at give borgerne den velfærd,

de har betalt for, og som de er blevet lovet, men også for at sikre de bedste vilkår for fornuftig økonomisk planlægning og forbrug i kommunerne.

Kortsigtede beslutninger

Budgetloven tvinger også kommunerne til at tage kortsigtede beslutninger. Når kommunerne ikke kan balancere deres budgetter over en årrække, tvinges de til at træffe kortsigtede beslutninger. Det bliver umuligt at investere i projekter, som kan give afkast over en årrække. Et eksempel på dette er sociale indsatser, som med en større investering i år ét kan give afkast i form af sparede udgifter i år tre, fire og fem. Et lignende eksempel er energirenoveringer, som er rentable. Disse er underlagt anlægsloftet, der med budgetloven er fastsat på årlig basis, selvom investeringerne kan tjene sig selv hjem på en kortere årrække og dermed bør ses i flerårigt perspektiv.

Budgetloven er ødelæggende for den kommunale velfærd. Af frygt for at bruge blot en smule for meget sparer alle institutioner op.

Ansører til privatisering

Budgetloven presser ligeledes kommunerne til privatisering. Det skyldes, at budgetloven indeholder muligheden for sanktioner over for kommuner og regioner, hvis de ikke overholder det anlægsloft, der er indskrevet i økonomiaftalerne. Kommunerne kan således få lov af indenrigsministeren til at omgå anlægsloftet ved at lave offentligt-private partnerskaber (OPP), hvor det offentlige over 20-30 år lejer en bygning eller lignende af en privat virksomhed, der opfører, designer, vedligeholder og drifter bygningen.

Problemet med den private løsning er, at den stort set altid er dyrere, end hvis den offentlige myndighed selv var bygherre. Samtidig binder et OPP fremtidige by- og regionsråd, på udemokratisk og u hensigtsmæssig vis, til en stor driftsudgift i mange år ud i fremtiden, uden at kende usikkerheden forbundet hermed – f.eks. økonomiske eller landspolitiske ændringer.

Bag initiativet Skrotbudgetloven.dk står 23 organisationer, som i flere år har demonstreret og kæmpet imod budgetloven.

Foto: Skrotbudgetloven.dk

KOMMUNER OG REGIONER SKAL HAVE DERES EGEN BANK

Kommuner og regioner er i praksis tvunget til at bruge de skandaleombruste storbanker som bankforbindelse. Det er både et etisk og et økonomisk problem. Kommunerne og regionerne skal frigøres fra storbankerne og have deres egen bank.

Per Bregengaard, medlem af Politisk Økonomisk Udvalg

Kommunekredit yder lån til kommuner og regioner samt selskaber og institutioner med 100 pct. kommunal garanti og er ejet af kommuner og regioner. Kommunekredit er derfor et godt udgangspunkt for udviklingen af egen bankforbindelse til at klare det offentliges behov for ind- og udbetalinger m.m.

Storbankernes monopol

I kølvandet på storbankers overtrædelser af hvidvasklovgivningen, medvirken til skatteunddragelse og ufine forretningsmetoder blev der i en række kommuner taget initiativ til at skifte bankforbindelse. Enhedslistens repræsentanter gjorde en fornem indsats. Men problemet var og er, at skandaleombruste storbanker reelt har monopol på at være kommunernes bankforbindelse.

82 pct. af kommunerne er kunder hos Danske Bank eller Nordea. Føjes Jyske Bank, Sydbank og SparNord til, er vi oppe på 92 pct. Mindre, typisk lokale banker betjener således de resterende 8 pct. typisk mindre kommuner. Regionerne har enten Danske Bank eller Jyske Bank som bankforbindelse.

Forklaringen på storbankernes monopol er, at mindre banker mangler kapacitet til at byde på og klare opgaven. Et andet forhold er, at de syv største banker i praksis er sikret mod konkurs.

Med storbankernes monopolagtige status kan man spørge, om de løser opgaven til den rette pris. Det er faktisk Finansministeriets opfattelse, at den finansielle sektor er karakteriseret ved mangelfuld konkurrence, hvilket giver sektoren en overnormal profit og ekstraordinært høje lønninger. Skatteborgerne er med til at finansiere gildet. Vi har altså ikke alene et etisk, men også et økonomisk problem.

En offentlig udviklingsbank

Der eksisterer allerede i dag et offentligt banksystem. Foruden Kommunekredit har vi Vækstfonden, Danmarks Grønne Investeringsfond, SU – Statens Uddannelsesstøtte, m.fl. Men foruden en offentlig bankforbindelse, til betjening af kommuner og regioner, er der også behov for en offentlig udviklingsbank. Kommunekredit kunne også her være et udgangspunkt.

En offentlig udviklingsbanks formål skal være at understøtte udviklingen i socialt belastede dele af storbyerne og egne med udkantsproblemer.

En udviklingsbank kan bidrage til at stoppe flugten fra landet og de mindre provinsbyer. En mulighed er finansiering af kommunale eller almene opkøb af boliger, således at ejerboligmarkedet her blev udvidet med muligheden for en god lejebolig. Tilbud om en lejebolig vil for nogle gøre det mere overkommeligt og for alle mindre risikobetonet at flytte ud på landet eller til en mindre provinsby.

ET TILBUD TIL VALGKAMPEN

Enhedslistens offentlige alternativ til storbankerne skal ind i valgkampen. Har du brug for en skabelon med gode argumenter (inklusive dokumentation) til et lokalt tilpasset debatindlæg om et offentligt alternativ til din kommune eller regions bankforbindelse eller om behovet for en offentlig udviklingsbank, så kontakt: per@bregengaard.dk

82 pct. af kommunerne er kunder hos Danske Bank eller Nordea. Storbankerne har nærmest monopol på kommunernes bankforretninger.

Foto: Pressefoto, Danske Bank

I de seneste måneder er det blevet afsløret, at der i Intervare A/S, der er Nemlig.coms moderselskab, hersker skandaløse og slavelignende arbejdsforhold. Chauffører og lagerarbejdere bliver underbetalt. De har ikke kunnet holde ferie og er blevet pålagt bøder ved for sen levering.

Foto: Pressefoto, Nemlig.com

NÅR DET OFFENTLIGE FYLDER PRIVATE FIRMAERS LOMMER

Siden marts er historierne om fuldkommen urimelige arbejdsforhold hos Nemlig.com væltet frem. Rigtigt mange af landets kommuner har samarbejde med moderselskabet, Intervare A/S. Rød+Grøn kaster et kritisk blik på regioners og kommuners indkøbspolitik

Lole Møller, Rød+Grøn

Den offentlige sektor køber hvert år varer og tjenester for 380 mia. kr. Der indkøbes alt fra dagligvarer, it-udstyr, møbler til kuglepennene. Der købes rengøring og hjemmepleje. Der bygges institutioner og veje. Og det har betydning, hvordan der spilles med så store økonomiske muskler.

Handles der grønt og bæredygtigt? Handles der med leverandører, der sender profitten i skattely? Er der ordentlige arbejdsvilkår?

Åbenhed om indkøbspolitik

Indkøbspolitik drejer sig om andet og mere end de fordele, der kan opnås ved centraliserede storindkøb og indkøbsfællesskaber kommunerne imellem og utallige konsulents arbejde med at finde de billigste udbud. 70 % af alle kommuner har tilsluttet sig ILO-konventionen nr. 94 om arbejdsklausuler i det offentlige, der skal sikre, at leverandørerne betaler de ansatte overenskomstmæssig løn, overholder arbejdstidsregler og i øvrigt tilbyder anstændige arbejdsvilkår.

I de seneste måneder er det blevet afsløret, at der i Intervare A/S, der er Nemlig.coms moderselskab, hersker skandaløse og slavelignende arbejdsforhold. Chauffører og lagerarbejdere bliver underbetalt. De har ikke kunnet holde

ferie og er blevet pålagt bøder ved for sen levering. 40 af landets 98 kommuner har et samarbejde med firmaet og har brugt millioner af kroner på indkøb.

Drop Nemlig.com

I flere kommuner har Enhedslisten råbt vagt i gevær. På foranledning af Enhedslisten har bl.a. Albertslund og Odense Kommune opsagt kontrakten med firmaet.

I Odense brugte kommunen 1,47 mio. kr. på indkøb gennem Nemlig.com.

- Det er ærgerligt, at der er blevet handlet med den virksomhed. De beretninger, vi har hørt om arbejdsforholdene i Nemlig.com, burde ikke kunne finde sted i Danmark. Det er så vigtigt, at Odense Kommune ikke fortsat bidrager til den slags, konstaterer Søren Freiesleben, der rejste sagen over for forvaltningen.

Københavns Kommune har efter at have forhandlet i flere måneder givet Intervare A/S en sidste frist for at rette op på forholdene. En lang række kommuner afventer udfaldet af situationen i København.

Der er al mulig grund til løbende at gå det offentliges aftaler kritisk efter i sømmene og ikke vente på, at skandalehistorierne ender i pressen.

FAKTA OM NEMLIG.COM

Nemlig.com er droppet: Region Hovedstaden, Albertslund, Gentofte, Odense

Nemlig.com på vippen: Ballerup, Fredensborg, Fredericia, Gladsaxe, København, Lejre, Roskilde, Frederiksberg

Ikke flertal for at opsige kontrakt: Egedal, Hillerød, Hvidovre

VI SKAL GENOPLIVE KOMMUNE- SOCIALISMEN

Vores velfærdssamfund blev født i de røde kommuner, hvor socialistiske pionérer tænkte modigt og nyt. Lad os genoplive kommunesocialismens pionérånd, så de røde kommuner igen kan vise vejen mod et mere retfærdigt og bæredygtigt samfund.

Line Barfod, borgmesterkandidat i København
og Pelle Dragsted, kandidat til kommunalbestyrelsen
på Frederiksberg

Kommunesocialisme blev betegnelsen for den bølge af eksperimenterende og nytænkende reformer som i starten af 1900-tallet blev gennemført i de første af landets kommuner, som fik rødt flertal. Arbejderbevægelsen var stadig ung og fyldt med idéer og drømme, og da det lykkedes at vinde borgmesterposten i byer som Esbjerg, Nakskov, København, Århus, Helsingør, Nyborg og Horsens greb kommunale pionerer mulighederne for at skabe forandringer. Nu skulle de socialistiske idéer om menneskers lige ret, om myndiggørelse af borgerne og om stærke solidariske fællesskaber afprøves i virkeligheden.

Fra Nakskov til Esbjerg blev der bygget biblioteker, hvor almindelige borgere fik adgang til aviser og litteratur, med-

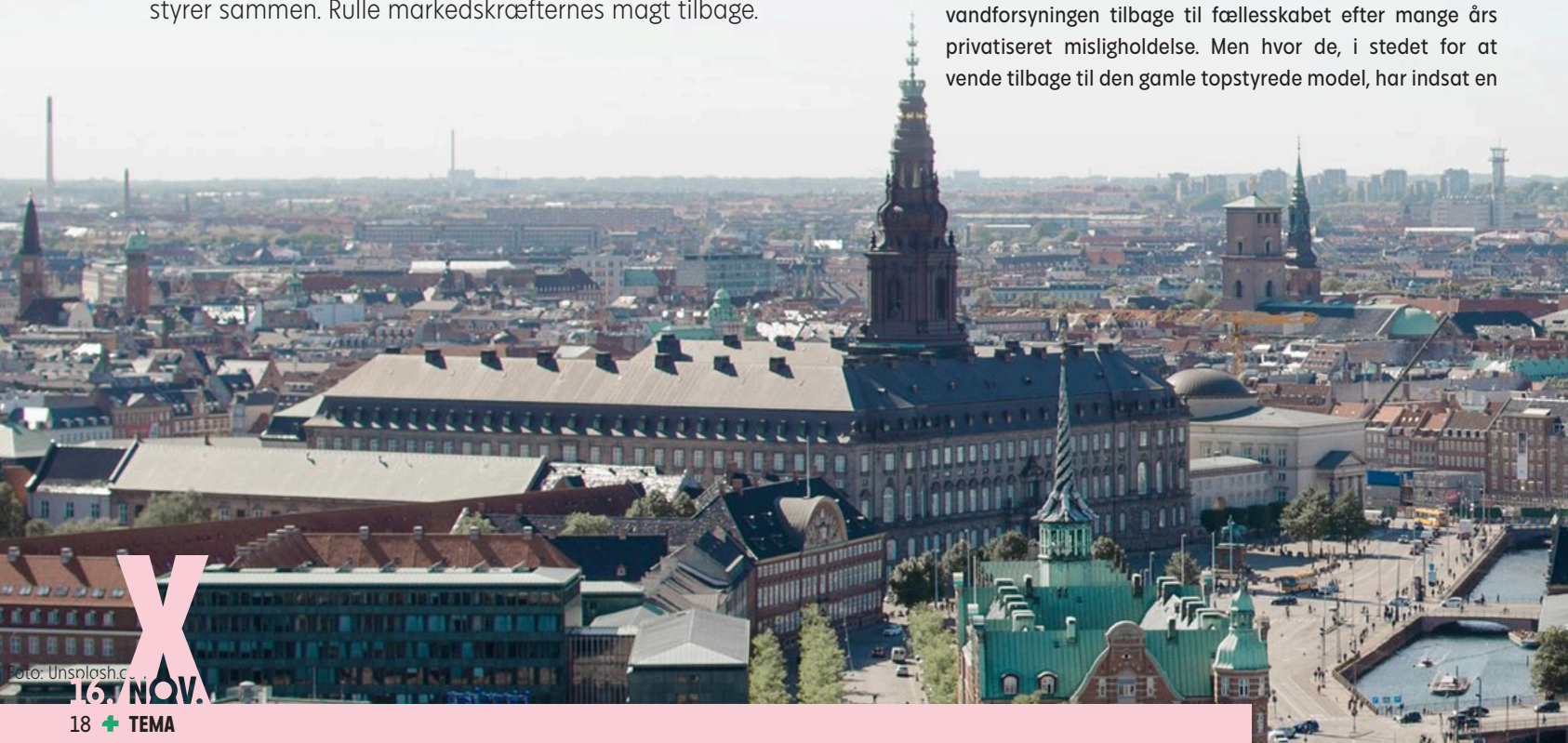
borgerhuse med gratis kulturtilbud, svømmehaller og badeanstalter, plejehjem og børnehaver. Og moderne kommunale sygehuse erstattede fattighospitaler. De nye tilbud skabte et nyt liv for borgerne og gjorde dem mindre afhængige af markedskræfternes vilkårlighed. Det var ovenpå disse kommunale eksperimenter, at vores velfærdssamfund blev bygget op igennem det 20. århundrede.

Når man i dag ser rundt på landets røde bystyrelser, er det svært at få øje på den slags nytænkning og mod til at udfordre status quo. I lang tid har vi tværtimod set, hvordan fællesskaberne er rullet tilbage og markedskræfterne har fået mere plads i vores kommuner. Vi ser det med byudvikling, hvor den fælles jord sælges fra og private investorer og spekulanter bygger sterile kvarterer med dyre boliger, som almindelige mennesker ikke kan betale. Vi ser det, når Blackstone opkøber ejendomme og sætter huslejen op, eller når ghettoloven presser ufaglærte og lavtlønnede ud af de almene boliger. Vi ser det med udliciteringen af kommunale arbejdspladser, der fører til dårligere service og ringere arbejdsforhold, mens private koncerner tjener kassen. Vi møder det i jobcentrenes ydmygende behandling af vores arbejdsløse og syge medborgere. Og i de alt for mange nedskæringer i velfærden.

Der er en anden vej

Men det behøver ikke at være sådan. Vi kan sagtens i dag tænke lige så radikalt og modigt som kommunesocialismens pionerer. Giv borgerne i vores byer nye muligheder og rettigheder. Udvid de fællesskaber vi ejer og styrer sammen. Rulle markedskræfternes magt tilbage. Vi kan hente inspiration fra en række europæiske storbyer, hvor progressive bystyrelser gør op med mange års nyliberalistiske status quo. Som i Paris, hvor det socialistiske bystyre har taget vandforsyningen tilbage til fællesskabet efter mange års privatiseret misligholdelse. Men hvor de, i stedet for at vende tilbage til den gamle topstyrede model, har indsat en

» Vi kan sagtens i dag tænke lige så radikalt og modigt som kommunesocialismens pionerer. Giv borgerne i vores byer nye muligheder og rettigheder. Udvid de fællesskaber vi ejer og styrer sammen. Rulle markedskræfternes magt tilbage.

bestyrelse med deltagelse fra borgere, forbrugerorganisationer og miljøbevægelser. Som i Berlin, hvor bystyret har grebet resolut ind mod stigende lejepriser, og har overtaget tusinder af privatiserede boliger og sat huslejen ned til et anstændigt niveau. Eller som i Barcelona, hvor de i store dele af byen nu lukker hver anden vej for biltrafik og forvandler dem til grønne passager med træer, bænke og buske.

Tænk, hvad vi kunne gøre i vores byer, hvis vi havde samme vilje og samme mod som kommunesocialismens pionérer. Vi kunne begynde at udvide vores velfærdsrettigheder igen. Indføre gratis tandpleje. Vi kunne sikre alle ret til gratis bredbånd. Vi kunne oprette kommunale eller fælleskommunale bank-alternativer. Efter et årti med evige skandaler i de private banker ønsker mange borgere et offentligt alternativ. Det har ikke været muligt at finde flertal i folketinget, så hvorfor ikke starte i kommunerne, sådan som kommunerne gør i de tyske Sparkassen? Overskuddet fra bankdrift eller anden virksomhed kunne skabe indtægter, som kunne finansiere nye rettigheder til borgerne.

Vi kan meget mere i fællesskab

Vi kunne understøtte nye demokratiske og andelsbaserede virksomheder, der giver medarbejdere og forbrugere medejerskab, ikke mindst i de privatiserede områder, som vi tager hjem til fællesskabet igen. Vi kunne ændre kursen i boligpolitikken, droppe dyre og miljøskadelige prestigeprojekter, som Lynetteholmen, og i stedet bruge vores ressourcer på at bygge tusinder af billige almene boliger, hvor det ikke er pengepungens tykkelse, der bestemmer, om man bor med havudsigt. Vi kunne gøre op med et beskæftigelsessystem, der nedbryder mennesker i stedet for at bygge dem op. Der er masser af opgaver, hvor arbejdsløse kunne ansættes af kommunen med overenskomstmæssig løn og f. eks. være med til at sikre bedre forhold for vores børn, syge og ældre. Vi kunne eksperimentere med meget mere demokrati, så alle borgere får mulighed for at deltage i beslut-

ningsprocesserne. Ikke mindst i forhold til budgetprocessen, hvor mange i dag først opdager, hvad der er besluttet, når det er for sent at ændre beslutningen.

Og allervigtigst – vi kunne vedtage og gennemføre en ambitiøs Green New Deal for hver og ét af de røde bystyrelser. Gratis kollektiv trafik og bilfrie strøg og veje kunne flytte transporten væk fra fossibilerne. Nye bilfrie bydele kunne frigøre al den plads, der i dag bruges på veje og parkeringspladser til nye grønne oaser. For at nedbringe vores forbrugsaftryk kunne vi etablere redskabsbiblioteker, hvor man kan låne græsslåmaskiner, hækkeklippere, boremaskiner, kassecykler og køkkenmaskiner, så vi ikke alle behøver at eje de samme maskiner, som vi kun sjældent bruger.

Nogle af den slags tiltag kan sikkert bringe de røde kommuner i konflikt med Christiansborg, præcis som kommunesocialismen ofte var det for 100 år siden. Men i dag, som dengang, vil den slags konflikter være produktive, og den kommunale nytænkning vil ende med at sætte dagsordenen for den nationale politik.

Lad os gøre dette års kommunalvalg til starten på en ny bølge af kommunal pionerånd, hvor vi, i vores byer og ikke mindst vores hovedstad, viser med eksemplets magt, at vi kan skabe et langt mere demokratisk, retfærdigt og bæredygtigt samfund.

Lad os gøre dette års kommunalvalg til starten på en ny bølge af kommunal pionerånd, hvor vi, i vores byer og ikke mindst vores hovedstad, viser med eksemplets magt, at vi kan skabe et langt mere demokratisk, retfærdigt og bæredygtigt samfund.

EFTERLYSNING: VÆRDIGHED OG RESPEKT

I mange kommuner oplever borgere, der er havnet i jobcentrets aktiveringssystem, en fuldkommen urimelig behandling. Rød+Grøn slår et slag for, at godt socialt arbejde er ét, der styrker borgerens muligheder for at forfølge deres egen vision af det gode liv.

Lole Møller, Rød+Grøn

Kan vi være bekendt kun at tillægge mennesker værdi efter deres arbejdsevne? At dømme efter statsministerens og beskæftigelsesministerens seneste udtalelser, så er der kun ét, der tæller: arbejde, arbejde og arbejde. Eller skal vi få gjort op med det system, der tvinger syge, nedslidte og sårbare mennesker gennem ydmygende og fornedrende arbejdsprøvninger eller ud i såkaldte nyttejob?

Når systemet bliver tonedøvt

Det er jobcentrene ude i kommunerne, der står for indsatsen over for ledige og borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Opgaven er forskellig fra kommune til kommune, for der er stor forskel på befolkningens socioøkonomiske sam-

mensætning og den lokale beskæftigelsessituation i de enkelte kommuner. Alt for mange er kommet i klemme, er blevet udsat for elendig sagsbehandling og fastholdt i systemet i årevis. Den enkelte sagsbehandler bærer på sine skuldre landets overordnede politiske indstilling til mennesker uden for arbejdsmarkedet. Love og regler skal kendes på fingrene, og der skal rettes ind efter Ankestyrelsens afgørelser og interne regler.

Et dysfunktionelt jobcenter

Aktions- og protestgruppen Jobcentrets Ofre har i lang tid talt de reformramte, de kronisk syge og handicappede borgeres sag, når de er kommet i klemme i systemet. Når mennesker er blevet udsat for ulovlig sagsbehandling og har fået frataget dele af eller hele deres ydelse i perioder. Når mennesker med andre udfordringer end ledighed presses ud over kanten, i stedet for at blive afklaret til fleksjob eller førtidspension.

I Randers har borgergruppen 'Randers mod nedskæring' kaldt til demonstration, efter at det er blevet kendt, at flere sager er løbet af sporet. Jobcenter Randers har længe haft prædikat som et af Danmarks mest dysfunktionelle jobcentre. Det vil de ikke finde sig i længere.

Janne Toft-Lind fra Jobcentrets Ofre, sagde i sin tale ved demonstrationen bl.a.:

- Der hersker et kynisk menneskesyn i dele af Randers Jobcenter. Vi taler om brud på grundlæggende forvaltningsretlige principper og manglende retssikkerhed, manglende accept af lægefaglige diagnoser og mis-vejledning om fleksjoblovgivningen...Er det, hvad Randers Kommune skal være kendt for? Magtfuldkommenhed og kynisme over for udsatte borgere?

» Kan vi være bekendt kun at tillægge mennesker værdi efter deres arbejdsevne? At dømme efter statsministerens og beskæftigelsesministerens seneste udtalelser, så er der kun ét, der tæller: arbejde, arbejde og arbejde.

ENHEDSLISTEN FORESLÅR ÆNDRINGER PÅ JOBCENTERET

Beskæftigelsesudvalget og byrådet skal snart tage stilling til fem forslag, som Enhedslisten har udarbejdet. Heldigvis oplever mange borgere et hurtigt og problemfrit arbejdsløshedsforløb. Men der er flere eksempler på, at mennesker bliver ramt af stress eller anden sygdom under deres forløb hos jobcenteret. Det kan og skal gøres bedre! Derfor foreslår Enhedslisten, at

- årsagerne til det stigende sanktionsniveau afdækkes
- sanktioner anvendes mindst muligt
- der gøres en ekstra indsats for at hjælpe personer i risiko for at blive ramt af 225-timersreglen
- brugen af virksomhedspraktik kortlægges og registreres, så misbrug undgås
- brugen af revalidering øges

NATUROMRÅDER PRESSES AF PLANER OM BYGGERI

Den folkelige modstand mod nybyg på bekostning af naturområder vokser overalt. Der er allerede i dag mange muligheder i byrådene for at stoppe sådanne byggeplaner og det nytter noget at tage kampen op lokalt.

Lole Møller, Rød+Grøn

Rød+Grøn har spurgt Enhedslistens boligordfører Søren Egge Rasmussen, om der er en modsætning mellem at værne om natur og bygge boliger? Svaret er et klokkeklart nej.

- Der kan allerede inden for vedtagne kommuneplaner bygges utroligt meget, når kornmarker og erhvervsområder omdannes til boligområder. Men alt for mange steder vælger byrådsflertal desværre at skade naturen. I kystområder bliver sommerhuse omdannet til helårsbeboelse, og nye sommerhusområder kommer til. Andre steder opstår ideer om højhuse på havneområder, som tager hele udsigten på bekostning af andres interesser.

Kommuneplanen er et vigtigt redskab

Søren minder om, at Venstre ikke fik held til at nedlægge regionerne.

- Regionsrådene skal have lov til at lave bedre planlægning. Der skal skabes klimasikring hen over kommunegrænserne og sikres god planlægning af byvækst og naturområder. Naturen bliver presset af både byrådsflertal og boligspekulanter, som vil tjene på størst muligt byggeri. Kommuneplaner er vigtige redskaber til at sikre og begrænse, hvor der kan bygges, fastslår Søren.

Vi skal passe på vores kyster og naturen, og den kamp skal vi tage både i folketinget og i kommunerne.

De mange lokale kampe

Det lykkes nogle steder for Enhedslistens byrådsmedlemmer at vinde lokale kampe.

- I Odense Kommune fik vi reddet Åløkkeskoven, fortæller byrådsmedlem Reza Javid.

- Ejendomsselskabet Olav de Linde ville bygge boliger i et skovområde i byen, som de ejede. Enhedslisten kæmpede imod fra starten. Selskabet truede kommunen med at droppe fremtidige investeringer. Men sammen med beboerne i området og mange andre pressede vi socialdemokraterne til at opgive deres støtte til byggeri i skoven, og selskabet fik nej. Der er dog lidt malurt i bægret. Selskabet tog hævn ved at fælde 20 % af træerne under påskud af sikkerhed og skovdrift. Et klassisk eksempel på, at kapitalen er ligeglad med naturen, når det gælder profit. Den går til modangreb, når der kommer folkelig modstand, konstaterer Reza.

I København er der omfattende folkelig aktivitet for at bevare naturområder som Amager Fælled og Stejlepladsen. 76% af københavnernes er imod byggerierne, og 40.000 har skrevet under på krav om at få en folkeafstemning om områdets fremtid.

- Der er i Sydhavnen blevet truffet mange valg hen over hovedet på de lokale beboere. Det nyeste og værste eksempel er beslutningen om at bebygge Stejlepladsen og samtidig få Folketinget til at ophæve en fredning af området. Stejlepladsen er en del af de få store rekreative områder, der er tilbage i byen. Og natur, lys og luft er vigtigt for alle indbyggerne i København. Ikke kun for os i Sydhavnen, udtaler Klaus G. Henriksen.

Regionsrådene skal have lov til at lave bedre planlægning. Der skal skabes klimasikring hen over kommunegrænserne og sikres god planlægning af byvækst og naturområder. Naturen bliver presset af både byrådsflertal og boligspekulanter, som vil tjene på størst muligt byggeri.

Søren Egge Rasmussen, Enhedslistens boligordfører

I København er der omfattende folkelig aktivitet for at bevare naturområder som Amager Fælled og Stejlepladsen. 76% af københavnernes er imod byggerierne, og 40.000 har skrevet under på krav om at få en folkeafstemning om områdets fremtid.

Foto: Katinka Klinge

HVOR SKOVEN DOG ER FRISK OG STOR

En succeshistorie om, hvordan lokale ildsjæle fik reddet en lokal naturperle og skabt et reservat for biodiversitet

Niels Rolkskov, byrådsmedlem i Køge

I efteråret 2020 begyndte rygterne om totalrydning af Præsteskovens at brede sig. Det opskræmte borgerne, som året før havde set en totalrydning af den lille Østerled Skov, der blev efterladt som et månelandskab.

Præsteskovens fungerer som rekreativt område for mange tusinde borgere i Herfølge. Skoler og børneinstitutioner bruger området til både leg og undervisning. I forbindelse med skoven ligger en række vigtige småsøer, hvor der bl.a. lever den stærkt fredede springfrø og stor vandsalamander.

Værdien af gamle bøgetræer eller urørt skov?

Rygterne om fældningen talte sandt. Vallø Stift, der ejer skoven, ønskede at fælde skoven af rent driftsøkonomiske årsager. De elleve hektar med 130 år gamle bøgetræer skulle

fældes nu for at kunne bruges i industrien og sælges til gode priser. Jeg kontaktede personligt Vallø Stift for at foreslå skoven omlagt til urørt skov, men det var der ikke stemning for. Flere privatpersoner kom på banen, og Vallø Stift viste sig villig til at afstå skoven, hvis de blot kunne få den fulde værdi, som en totalrydning ville indbringe.

De private initiativer faldt i første omgang på gulvet, og stemningen var helt i kulkælderen. Ville skoven blive ryddet, eller kunne der opnås en udsættelse? En frostklar dag i februar 2021 gik jeg en tur i skoven sammen med Køges borgmester, Marie Stærke, formanden for den lokale afdeling af Danmarks Naturfredningsforening, Birgit Mindegaard, og den nærmeste nabo til skoven, Camilla Nihøj. Det viste sig nok at være den vigtigste skovtur i mit liv. Turen fik virkelig vist alle de potentialer Præsteskovens ville have som urørt skov og fortsat rekreativt område for egnens borgere. Igenem gode kontakter lykkedes det at få udsat den planlagte afskovning til efteråret, og vi trak vejret lidt lettere igen.

Salg af skovbeviser

Der blev givet politisk håndslag på, at kommunen ville dække halvdelen af udgiften til købet, hvis borgerne kunne skaffe den anden halvdel og stå for det fremtidige ejerskab og vedligeholdelse. Med Camilla Nihøj som den centrale ildsjæl lykkedes det at få oprettet en forening til formålet 'Bevar Præsteskovens i Herfølge' og startet en indsamling til købet.

Det blev et næsten vanvittigt forløb med massiv presse-dækning fra både lokale og landsdækkende medier, og salget af skovbeviser, store og små bidrag, kom godt i gang. Opmærksomheden og entusiasmen blev fastholdt hen over sommeren, og de sidste beløb, for at nå de magiske 1,5 millioner, kom ind i weekenden, kort inden kommunalbestyrelsen i Køge skulle bevillige kommunens halvdel den 31. august. Enhedslisten i Køge valgte også at støtte skoven med 200 kr. pr. medlem, i alt 10.400 kr.

Historien om Herfølge Folkeskov – Præsteskovens, har været et fantastisk eksempel på, hvor meget en lokalbefolkning værdsætter deres natur, og hvordan denne kærlighed til naturen, med lokale kræfter og de helt nødvendige "ildsjæle", nærmest kan udrette mirakler.

» Historien om Herfølge Folkeskov – Præsteskovens, har været et fantastisk eksempel på, hvor meget en lokalbefolkning værdsætter deres natur, og hvordan denne kærlighed til naturen, med lokale kræfter og de helt nødvendige "ildsjæle", nærmest kan udrette mirakler.

Byrådsmedlem Niels Rolkskov og nærmeste nabo til Præsteskovens Camilla Nihøj, i Præsteskovens med skovbeviserne, der reddede skoven fra fældning.

Foto: Niels Rolkskov & Camilla Nihøj

Egholmlinjen – et motorvejsprojekt til 7 milliarder kroner – en 20 kilometer lang, firesporet motorvej, som går igennem adskillige områder, som i dag er fredelige og med nærmest ingen støj. Direkte og indirekte vil titusindvis af borgere i Aalborg og Nørresundby blive berørt af øget trafikstøj, dårligere luft, flere biler og ødelagte natur- og rekreative områder.

Foto: nejtilegholmmotorvej.dk

KLIMAET OG MILJØET BLIVER TABERNE

Over de næste 14 år afsættes der 52 milliarder kroner til nye motorveje og 13 milliarder til etablering af Lynetteholmen.

Lole Møller, Rød+Grøn

Det har ikke skortet på advarsler og protester forud for vedtagelsen af regeringens infrastrukturplan. I foråret opfordrede hele otte organisationer regeringen til at opgive alle nye planer om motorveje og vej-tunnelprojekter. De påpegede, at der var brug for en tænkepause, hvor der blev tid til at udvikle nye transportvisioner, som indtænkte klima- og miljøforhold¹.

Enhedslisten arbejder fra Gedser til Skagen tæt sammen med lokale bevægelser, der slås mod nye motorveje og problemerne med den voksende trafik.

Hærvejsmotorvejen er en hærværksmotorvej

– Med Hærværksmotorvejen har et kulsort flertal på Christiansborg besluttet, at den fossile infrastruktur skal udbygges for enhver pris. Det er som om, at flere biler på vejene i Viborg er godt i sig selv. Mere tung trafik. Mere cement. Mere trængsel i Viborg by. Og det er midt i en klimakrise. Man river sig i håret, udtaler byråds-kandidat i Viborg, Aksel Rosager Johansen.

Ligeegyldigt hvilken rute Hærværksmotorvejen får, vil den ødelægge flotte naturområder og forurene landet med støj.

Borgerbevægelsen vil stoppe motorvej over Egholm

Borgerbevægelsen mod en motorvej i Egholmlinjen skriver bl.a. sådan på deres hjemmeside:

– Vi taler om et motorvejsprojekt til 7 milliarder kroner – en 20 kilometer lang, firesporet motorvej, som går igennem adskillige områder, som i dag er fredelige og med nærmest ingen støj. Direkte og indirekte vil titusindvis af borgere i Aal-

borg og Nørresundby blive berørt af øget trafikstøj, dårligere luft, flere biler og ødelagte natur- og rekreative områder.

Borgerbevægelsen starter nu en indsamling til de retssager, som de forventer kommer.

Anlæg af Lynetteholm bliver et trafik- og støjhelvede

Når lastbilerne begynder at fragte jord til Lynetteholmen, skal der dagligt køre 314 lastbiler over Langebro og 184 over Knippelbro, derfra over Amager og tværs over Margretheholm Havn, der lukkes. Og det er i de næste 30-40 år! Alle-rede i dag er der massiv trængsel over broerne, og det hjælper de omfattende trafikomlægninger, der nu forberedes, næppe på. Det vil medføre betydelige gener for den kollektive trafik og cyklisterne.

– Lars Løkke kaldte Lynetteholm "et kinder-æg", da han og Frank Jensen lancerede idéen, minder BR-medlem, Gorm Anker Gunnarsen om.

Det skete dagen efter, at Københavns bystyre i 2018 havde vedtaget et budget, der indebar, at Amager Fælled skulle affredes, fordi der "ikke var andre steder at bygge". Det er heller ikke en god idé at bygge på Kongedybet, forklarer Gorm.

– Det kan faktisk være katastrofalt for miljøet ikke kun i Øresund, men i hele Østersøen, hvis man spreder forurenede bundslam og blokerer for saltvandsindstrømning. Den kaldes stormflodssikring, men er egentlig bare en stor sten i Øresund. Så det er et rigtigt "kinder-æg" – usundt, fyldt med skrammel og solgt gennem tilsukret anprisning, konstaterer Gorm.

¹ Bag motorvejsmøtatoriet står: Rådet for Bæredygtig Trafik, Cyklistforbundet, Mellempøkeligt Samvirke, Miljøorganisationen Vedvarende Energi, NOAH, Klimabevægelsen, Jyder mod Overflødige Motorveje og Greenpeace

DER FINDES IKKE GRØNNE MOTORVEJE

Regeringen og de borgerlige partier aftalte for nylig milliardstore investeringer i kulsorte motorveje, som vil føre til flere biler på vejene, mere CO₂ i atmosfæren og mere forurening af den fælles luft. Det er dårligt nyt for os alle, at der etableres kulsorte motorvejsprojekter, som ødelægger store naturområder og gør kloden mørkere og mere forurennet. Enhedslisten arbejder overalt i landet med visionære trafikpolitiske løsninger, der ikke belaster klima, natur og mennesker.

Lole Møller, Rød+Grøn

De store rejsestrømme

I Region Sjælland er det største transportbehov hverdagens pendlerrejser til og fra hele Hovedstadsområdet. Den store grønne gevinst kan hentes ved at få bilisterne over i togene – med mulighed for at arbejde og hvile undervejs, fastslår Willy Karlslund, der er en af oplægsholderne på region Sjællands trafikkonference. Vi ønsker ikke flere motorveje. Nye motorveje genererer mere biltrafik og udvidelser er en stakket frist, inden trafikken sander til og pendlere igen vil sidde i kø på motorvejen.

Vi skal derfor "vende" veje og cykelstier mod de lokale stationer og eventuelle andre knudepunkter for den kollektive trafik. Der skal bygges nye cykelstier på tværs til bycentre og stationer. Samtidig skal der sikres hyppige forbindelser fra den lokale station og togforbindelser med hurtige togskift mellem lokalbaner og de regionale baner, ellers vil mange fristes til at køre i bil til en station lidt længere væk. Og det er ikke nok, fortsætter Willy. Lokalområderne kan ikke kun betjenes med tog. Tilbringer-ruter i form af bus og flextrafik skal skabe nem adgang til nærmeste station og de skal gå på tværs og ikke parallelt med jernbanerne. I de tyndest befolkede områder skal delebil-ordninger understøttes – helst i form af ægte grønne løsninger.

» I Region Sjælland er det største transportbehov hverdagens pendlerrejser til og fra hele Hovedstadsområdet. Den store grønne gevinst kan hentes ved at få bilisterne over i togene – med mulighed for at arbejde og hvile undervejs

Kampen imod en motortrafikvej igennem fredede og naturskønne områder

Debatten om en statsvej til Stevns Kommune har bølget frem og tilbage i de sidste 50 år, fortæller byrådsmedlem i Køge, Niels Rolkskov. Stevns er blevet en stor pendlerkommune efter, at det lokale erhvervsliv er gået stærkt tilbage, og et mekaniseret landbrug kun har få arbejdspladser. De lokale politikere har været enøjet fokuseret på mere plads til bilismen og aldrig haft vilje til alternativer. Desværre for de bilglade politikere på Stevns ligger Køge Kommune imellem dem og deres elskede motorvejsnet. Siden har stridighederne været lige så talrige som de lokale protester. Nogle steder satte flagermus og andre fredede arter en stopper for anlæg af ny vej, og Niels undrer sig over, at andre alternativer ikke blev undersøgt. Ud af det blå foreslog de to kommuner så en ny vejføring, der straks vakte stor harme og modstand fra lokale borgere og borgerforeninger.

Der gennembydes flere store fredninger omkring Vallø Slot og Natura 2000-området i Tryggevejle Ådal. I området syd for Herfølge går ruten tæt på skole, institutioner og boligområder. Som ekstra salt i såret passerer motortrafikvejen klos op af den nye Herfølge Folkeskov, som borgerne netop har frikøbt og vil omdanne til urørt skov, ligesom vejen går få meter fra vandhuller, hvor der er fundet den fredede springfrø og stor vandsalamander.

Godstransport uden CO₂

Klimaet kræver handling, så der skal leveres nu. Landbruget og transportsektoren mangler stadig at vise, hvordan de vil opnå CO₂-neutralitet i 2050. Det mest oplagte og nødvendige vil være at få mere transport over på den elektrificerede jernbane og mere transport på skibe, der sejler på ren el. Når Femern-forbindelsen er færdig, vil der passere 78 godstog med containere og 1.850 lastbiler pr. dag. Det betyder, at der skal etableres terminaler, hvor der kan omlastes, påpeger Niels Rolkskov. Ellers bliver de sidste kilometer stadig et kæmpeproblem, hvor store lastbiler sviner og slider på vores bykerner. I flere år har de i Roskilde gjort noget ved problemet. Her bliver varerne til kommunen leveret udenfor byen og sendt videre med elbiler. Den løsning kan let kopieres i alle danske byer og udbredes fra det kommunale område til alle sektorer, understreger Niels.

Kampen for de blå landeveje

Færgerne er de små øers livline. Uden regelmæssig og stabil færgedrift – ingen bosætning og erhvervsudvikling på småøerne, fremhæver Dorthe Winther, der er formand for Sammenslutningen af småøer. Kommuner, der har små øer, modtager et generelt bloktilskud, der dækker færgedriften, takstnedsættelse for øboeres overfart, men også meromkostninger til børnepasning, skole, unge under uddannelse, ældreomsorg og fritids- og kulturaktiviteter. Det burde ko-

Klimaet kræver handling, så der skal leveres nu. Landbruget og transportsektoren mangler stadig at vise, hvordan de vil opnå CO₂-neutralitet i 2050. Det mest oplagte og nødvendige vil være at få mere transport over på den elektrificerede jernbane og mere transport på skibe, der sejler på ren el.

ste det samme at sejle på den blå landevej som at køre på den grå. Men vi er ikke i mål med det såkaldte landevejsprincip, som Dorthe ser det.

Det samme gælder den grønne omstilling af færgerne, der står for en af de største udledninger af CO₂ og andre partikelemissioner. Kommunerne skal regne med stor egenfinansiering, og at tidsfristerne for at søge midler i de afsatte puljer er alt for korte. Vi frygter, at det kun bliver de mest ressourcerstærke kommuner med større udviklingsafdelinger, der kan få glæde af puljen til grøn omstilling af indenrigsfærger, mens de øvrige trængte kommuners færgeoverfarter efterlades sakkende bøgud i den grønne omstilling. Der skal afsættes flere midler, konstaterer Dorthe.

Nej tak til bro mellem Fyn og Als

Lige siden en fast broforbindelse mellem Fyn og Als blev et lokalpolitisk tema for snart otte år siden har Enhedslisten Faaborg-Midtfyn været en synlig og konsekvent del af den voksende modstand. Byrådsmedlem Morten Schøtt fortæller, at afdelingen, som er medlem af foreningen Bromodstand, løbende har skrevet læserbreve og deltaget i panel- og fjernsynsdebatter, hvor vi har påvist, hvordan broen vil have kolossale skadevirkninger på nærmiljøet og påvirke klimaet negativt. For ikke at tale om det kæmpe ressourcetræk, det er at bygge en bro. Senest har vi foreslået, at der på kommunens budget skal afsættes penge til at få udarbejdet et redeligt notat om en bedre færgeforbindelse. Den faste forbindelse vil blive brugt alt for lidt og koste lokalmiljøet, klimaet og naturen i de berørte områder alt for meget, slutter byrådsmedlem Morten Schøtt.

Regeringen og de borgerlige partier aftalte for nylig milliardstore investeringer i kulsorte motorveje, som vil føre til flere biler på vejene, mere CO₂ i atmosfæren og mere forurening af den fælles luft.

Foto: Unsplash.com

Idéen om en motorvej over Kattegat møder stor modstand fra folkelige foreninger. Som fx "NEJ til motorvej på Røsnæs", der vil bevare Røsnæs som et "vidunderligt sted, der er elsket af fastboende, Kalundborgensere, sommerhusgæster, badegæster, vandrere og naturentusiaster".

Foto: Wikimedia Commons

DEN FOLKELIGE MODSTAND SLÅR BRO OVER KATTEGAT

Motervejselskende politikere hænger fast i idéen om en motorvej over Kattegat. Rød+Grøn har talt med byrådsmedlemmerne Niels Erik Danielsen, Kalundborg, og Leif Gjørtz, Odder, fra hver sin side af Kattegat.

Lole Møller, Rød+Grøn

At bruge 116 mia. på 100 km motorvej for at komme 33 minutter hurtigere mellem Aarhus og København og ødelægge masser af smuk natur er det glade vanvid. Og det skal stoppes.

- Det er primært de folkelige foreninger, der driver modstanden mod Kattegatforbindelsen, fortæller Niels Erik. Det er "Østjyder mod Kattegatforbindelsen", "STOP motorvej over Samsø", "NEJ til motorvej på Røsnæs" og "NEJ til motorvej på Asnæs". Foreningerne er meget aktive. De har udgivet en grøn bog, der belyser de økonomiske, klima- og naturmæssige ødelæggelser¹. De har taget initiativ til en meget velbesøgt høring på Christiansborg. Der er blevet fremstillet film. Alle foreningerne er at finde på nettet, og en støttefestival er på vej på Samsø.

» Det er nu, slaget skal slås, hvis naturhensyn skal vinde over ønsket om dynamik og vækst. Der skal stemples op på landsplan i den fortsatte kamp mod asfalt-lobbyisterne.

Leif Gjörtz, Enhedslistens byrådsmedlem i Odder

- Enhedslisten vil selvfølgelig markere sin modstand i forbindelse med kommunalvalget. Mange vil krybe udenom og hævde, at det ikke er kommunalpolitik. Men en eventuel Kattegatforbindelse får omfattende betydning for udviklin-

gen i de berørte kommuner. Fremfor boligbyggeri får vi asfalt, beton og støj, fastslår Niels Erik.

Der er stærke lobbyister på banen

- Vi skal gøre os klart, at det er en hård kamp om den folkelige opinion, fremhæver Leif. Vi er oppe mod stærke kræfter. Lobbyist-organisationen Kattegatkomitéen tæller 18 ud af 19 borgmestre i Midtjylland og en lang række kendte erhvervsfolk og forskere. Komitéen blev i sin tid startet af Bent Hansen, socialdemokratisk formand for Region Midtjylland, og Nikolai Wammen, socialdemokratisk borgmester i Aarhus. De har samtidig brugt 2,5 mio. kr. af offentlige midler til at understøtte lobbyarbejdet. Der er allerede brugt 60 mio. til forundersøgelser, som forventes afsluttet engang på den anden side af kommunevalget. Går man så derefter i gang med en VVM-undersøgelse til flere mia. kr., så ligger vedtagelsen af en anlægslov og en færdig bro i 2035 snublende nær, advarer Leif.

Der skal stemples op

Enhedslisten er sammen med Alternativet de eneste partier, der er imod forbindelsen både i folketinget og i regionen. Det er vigtigt, at Enhedslisten både er med i de folkelige aktiviteter og bruger vores parlamentariske stemme. I Odder, fremhæver Leif, har vi som parti holdt webinar med Rasmus Vestergaard og stillet forslag om, at borgmesteren udtræder af Kattegatkomitéen. Ø, SF og RV var for, resten imod.

- Det er nu, slaget skal slås, hvis naturhensyn skal vinde over ønsket om dynamik og vækst. Der skal stemples op på landsplan i den fortsatte kamp mod asfalt-lobbyisterne. Kampen slutter ikke med kommunal- og regionsvalgene, lyder opfordringen fra Leif.

¹ Grøn bog om Kattegatforbindelsen: <https://kattogatforbindelsenejtak.dk/ny-groenbog-om-kattogatforbindelsen>

VALGKAMP I UDKANTEN

Der er mange mærkesager, der går igen i hele landet i Enhedslistens kommunalvalgkamp. I landdistrikterne er der nogle markant andre vilkår end i resten af landet. Enhedslistens udvalg for landdistrikter og småøer giver her sit bud på en valgkamp for landdistrikterne.

Vibeke Sypli Enrum,
kontaktperson for Landdistriktudvalget

At Danmark er skævt, er der ikke noget nyt i. Års centralisering af offentlig service og udhuling af kommuners og regioners økonomi har skabt en ringere service og rammer de tyndtbefolkede områder. Det skyldes politiske beslutninger. Og de kan ændres, hvis politikerne vil. Og det vil vi!

Vi vil stoppe afvandringen. Folk flytter, fordi der ikke er tilstrækkelige tilbud og muligheder, og tilflyttere mangler lånemuligheder for at få en bolig. Vi skal sikre billige, sunde lejligheder, og den offentlige service skal være på et højt fagligt niveau – fra sundhedspleje til vandforsyning, så der bliver lige adgang for alle.

Der skal investeres i uddannelse og trafik

Vi er mange ældre og flere med kort eller ingen uddannelse, så vi skal fremme tilflytning af børnefamilier og fastholde de unge. De unge skal have mulighed for at gennemføre en uddannelse – uanset hvor de kommer fra. Det er nødvendigt at investere massivt i kvalitetsløft af folkeskoler og ungdomsuddannelser lokalt. For de unge skal den kollektive trafik fungere, så de hurtigt og billigt kan komme til uddannelse og andet. Det er i dag svært at bo på landet uden bil. Men det skal være muligt. Vi vil have stisyste-

» Vi vil stoppe afvandringen. Folk flytter, fordi der ikke er tilstrækkelige tilbud og muligheder, og tilflyttere mangler lånemuligheder for at få en bolig. Vi skal sikre billige, sunde lejligheder, og den offentlige service skal være på et højt fagligt niveau – fra sundhedspleje til vandforsyning, så der bliver lige adgang for alle.

Vibeke Sypli Enrum,
kontaktperson for Landdistriktudvalget

mer for fodgængere, cyklister og bløde trafikanter og en udbygget, billig og kollektiv trafik, der med flextransport skal gøre det muligt at komme til og fra alle aktiviteter. Det vil kunne fastholde unge og ældre og kunne tiltrække nye beboere. Der skal også investeres i tidssvarende digitale løsninger, så beboere og virksomheder har de samme muligheder som andre steder.

Der er så dejligt derude på landet....

Særligt i landdistrikterne er der et stort potentiale i grøn omstilling. Vi skal producere gode økologiske fødevarer og sikre mere natur og biodiversitet. Derfor skal industrilandbruget væk. Få store landbrug har betydet ødelagt natur, forurenede drikkevand, iltsvind i havet og dårlig dyrevelfærd. Vi vil et rent miljø, økologiske fødevarer og bæredygtige arbejdspladser. Den grønne udvikling kan også fremmes gennem gode vilkår for bæredygtig turisme.

Demokratiet skal styrkes

Vi vil have lokal og forbrugerejet produktion og forsyning med energi og vand.

På småøerne skal der sikres billig og bæredygtig færge-drift, en robust digital infrastruktur, og valgstederne skal fastholdes for at sikre den demokratiske deltagelse.

Lokaldemokratiet på landet skal styrkes. Kommunerne skal understøtte oprettelse af lokalråd. Alle skal kunne deltage i lokalrådets arbejde, og lokalrådet skal have høringsret i alle sager, der vedrører dem. Vi skal styrke kampen for mangfoldige samfund, hvor lokal udvikling sker sammen med dem, der bor der, og ikke gennem skriveskemaer. Kun sådan vindes kampen mod Dansk Folkepartis nationalistiske planer, hvor verdens fattigste skal betale for udvikling her eller socialdemokraternes planer om øget vækst.

NYE VEJE I PSYKIATRIEN

Enhedslisten er netop gået med i budgetforliget i Region Midtjylland, hvor der bl.a. er fokus på at sidestille psykiatrien med det øvrige sundhedsvæsen og styrke indsatsen med at forebygge dødeligheden blandt borgere med psykiske sygdomme. Psykiske sygdomme er udbredte i vores samfund, og der er brug for et løft af psykiatrien i hele landet.

Leif Gjørtz Christensen,
Byrådsmedlem og Sind-formand i Odder

Psykiske sygdomme findes i mange former og sværhedsgrader, der kompliceres af somatiske sygdomme og andre livsudfordringer. Mennesker har forskellige personligheder og forskellige personlige, sociale og økonomiske ressourcer. Derfor er der brug for en individuel og skræddersyet hjælp til den enkelte.

Psykiatri er ikke et entydigt begreb

Depression og angst er folkesygdomme. Inden for et år har 350.000-400.000 personer symptomer på angst og 150.000-200.000 på depression. Der er relativt stor viden om forebyggelse og virksomme behandling.

Antallet af unge, der ud over angst har de "nye" psykiatriske tilstande som ASF (autismespektrumforstyrrelser), ADHD (aktivitets- og opmærksomhedsforstyrrelser) og spisefor-

styrrelser, er steget markant i løbet af de seneste 20-30 år. Mellem 15 og 20 % af en ungdomsårgang bliver diagnosticeret med en psykisk lidelse. Der er stor social ulighed i forekomsten, og børn og unge i familier med lavere indkomst og uddannelse rammes hårdt. Viden om forebyggelse og virksom behandling er her relativt lille.

Der er behov for en nuanceret tilgang

Psykiatri i ordets bredeste betydning handler også om mental sundhed. Den mentale sundhed påvirkes af den måde, samfundet udvikler sig på. Det har konsekvenser for forskellige befolkningsgruppers mentale sundhed, når arbejds-, uddannelses- og familieforhold ændrer sig, og når den sociale ulighed vokser, og flere befolkningsgrupper som f.eks. flygtninge og indvandrere marginaliseres.

I Enhedslisten arbejder vi for, at psykiatrien og arbejdspladskulturen i større omfang bliver gennemsyret af et helhedsorienteret og empatisk menneskesyn. Der skal sættes tidligt ind med en recovery-orienteret indsats, hvor familie, pårørende og netværk involveres. Der skal tilføres flere ressourcer for at løse kapacitetsproblemer, både når det gælder sengepladser, ambulante udgående teams og behandlingsskapacitet.

Behandlings- og støttetilbud skal være af høj kvalitet, men samtidig skal der udvikles et inkluderende og solidarisk samfund, hvor alle har ret til det gode liv med gode relationer, økonomisk sikkerhed og gode levevilkår.

» I Enhedslisten arbejder vi for, at psykiatrien og arbejdspladskulturen i større omfang bliver gennemsyret af et helhedsorienteret og empatisk menneskesyn.

ENHEDSLISTENS KRAV I REGION MIDTJYLLAND

- Tidlig indsats over for unge sårbare og deres familier
- Effektive psykologiske behandlingsformer sidestilles med medicinske
- Psykofarmaka skal ikke være det automatiske førstevalg
- Mindske forskellige former for tvang, flere "bæltefri" afdelinger og konfliktforebyggelse
- Oprettelse af udtrappingsklinikker for psykisk syge med double-trouble misbrug
- Flere ressourcer til socialpsykiatrien og mere kvalificeret støtte efter udskrivning.

FÆLLES SUNDHED – FÆLLES ANSVAR

Ulighed i sundhed har vidtrækkende konsekvenser og betyder, at de borgere, der er mest udsatte, dør mange år før alle andre. Der skal fokus på sundhed fra vugge til grav.

Else Kayser, medlem af Region Midtjylland

– Sundhed skabes af mennesker indenfor rammerne af deres daglige liv, hvor de lærer, arbejder, leger og elsker. Sundhed skabes ved at have omsorg for sig selv og andre. Sundhed skabes ved at være sikker på, at det samfund, man lever i, har som mål at skabe betingelser, der sikrer opnåelse af sundhed.

Sådan skrev dr. Halfdan Mahler, der er arkitekten bag WHO's sundhedsstrategi "Sundhed for alle".

Enhedslisten går til regions- og kommunalvalg med paroler som; Ingen børn skal vokse op i fattigdom, Gratis tandpleje til alle, Flere kollegaer til velfærdens helte, Sundhed et fælles ansvar og Plads til naturen. Det er helt i samklang med vælgerne, der prioriterer klima og miljø på førstepladsen og sundhed på andenpladsen.

Ingen børn skal leve i fattigdom

De fleste danske børn har det godt, men omkring 40.000 børn vokser ifølge Unicef op i relativ fattigdom. Det er børn, der lider alvorlige afsavn i hverdagen og ofte må stå uden for eller ved siden af, fordi de har dårligere livsmuligheder end andre børn. Det kræver, at forældres levevilkår forbedres. Det er en fælles, faglig udfordring for vores pædagoger, sundhedsplejersker, folkeskolelærere og socialrådgivere som frontpersonale at spotte og støtte disse børn, så de får en tilværelse med fysisk, psykisk og socialt velbefindende. Det er en investering i fremtiden.

Når munden holdes lukket

Luk munden op og jeg skal sige dig, hvor du kommer fra! Tandplejen ryger som noget af det første, når pengene er

små. For socialt udsatte og hjemløse bliver elendig tandstatus et vilkår livet igennem. Sundhedsøkonomisk er det kortsigtet politik, at der ikke er gratis tandpleje. Dårlige tænder kan medføre blodforgiftninger og alvorlige hjerne-, lunge- og hjerteinfektioner, for slet ikke at tale om de mange smerter. Mange jobsøgende ryger bagerst i jobkøen, når munden ligner et bombekrater. Et første krav må derfor være at sikre gratis tandpleje til børn, unge, ældre og de socialt udsatte med mulighed for tandpleje i de kommunale tandklinikker.

Sundhedsøkonomisk er det kortsigtet politik, at der ikke er gratis tandpleje. Dårlige tænder kan medføre blodforgiftninger og alvorlige hjerne-, lunge- og hjerteinfektioner, for slet ikke at tale om de mange smerter. Mange jobsøgende ryger bagerst i jobkøen, når munden ligner et bombekrater.

Social ulighed i sundhed

I dag ved vi, at mænd i de laveste indkomstgrupper lever omkring 10 år kortere end mænd i den højeste indkomstgruppe og de har langt færre raske år. Det er derfor af vital betydning, at livs- og levevilkår forbedres for disse grupper, så de bliver i stand til at mestre deres liv på en lettere måde.

Det er også nødvendigt at sætte ind med en opsøgende og understøttende sundhedsfaglig indsats over for borgere med psykisk sygdom, hvor den psykiske belastning ofte overskygger de fysiske lidelser og livsstilssygdomme. Region Midtjylland har på linje med andre regioner ansat socialsygeplejersker til opsøgende indsats blandt socialt udsatte, hjemløse og alkohol- og stofmisbrugere, der i gennemsnit dør 22 år tidligere end den resterende del af befolkningen.

Sundhed er kort sagt det, der skiller livet fra døden. Derfor er fokus på forebyggelse og sundhedsfremme fra vugge til grav afgørende for fremtidens sundhedsvæsen.

Enhedslisten går til regions- og kommunale valg med paroler som; Ingen børn skal vokse op i fattigdom, Gratis tandpleje til alle, Flere kollegaer til velfærdens helte, Sundhed et fælles ansvar og Plads til naturen. Det er helt i samklang med vælgerne, der prioriterer klima og miljø på førstepladsen og sundhed på andenpladsen.

VALGFORBUND: EN FORUNDERLIG STØRRELSE

En af de mere strategiske forberedelser til kommunal- og regionsvalget handler om, hvorvidt man vil indgå i valgforbund med andre partier og i så fald med hvilke partier. Indgåelse af valgforbund er meget afhængigt af de lokale forhold og samarbejder. Rød+Grøn er dykket ned i den forunderlige størrelse, som valgforbundene er.

Lars Hostrup Hansen, Rød+Grøn

De fleste medlemmer af Enhedslisten kender historien om, at Enhedslisten i København har valgforbund med en lang række småpartier såsom Hampepartiet, Christiania-listen og mange andre. Det plejer at kaste et par tusinde ekstra stemmer af sig til valgforbundet og dermed i sidste ende Enhedslisten. Men København er langt fra det eneste sted i landet, hvor valgforbund spiller en rolle i de lokale overvejelser. Rød+Grøn har derfor kigget uden for København og set på, hvad der findes af inspiration og erfaringer ude i landet.

Valgforbund med gud og grønne

Et af de steder, hvor de har indgået et valgforbund af den mere specielle slags, er i Gladsaxe. Her har Enhedslisten, der i dag har tre pladser i byrådet, indgået valgforbund med Kristendemokraterne og Lokallisten Gladsaxe. Spidskandidat og nuværende medlem af byrådet i Gladsaxe, Trine Henriksen, siger til R+G om afdelingens overvejelser;

- Lokallisten er to byrådsmedlemmer, som har meldt sig ud af Socialdemokratiet, og vi samarbejder i forvejen om mange sager i byrådet. Et valgforbund med Kristendemokraterne er måske mere overraskende – også for os selv. Det er et teknisk valgforbund uden politiske bindinger, men vi er

enige om en række mål som at styrke velfærden og bekæmpe fattigdom. Sikre en god og tryk barndom samt styrke ligeværd og mangfoldighed. Fremme den grønne omstilling og styrke borgernes indflydelse på byudviklingen og bygge flere almene boliger. Vi er også enige om at styrke gennemsigtighed, lydhørhed og åbenhed i det politiske arbejde i Gladsaxe Byråd, lyder det fra Trine, der afslutter samtalen med samarbejdets briller på;

- Vi sætter desuden pris på, at Kristendemokraterne foretrækker os og Lokallisten frem for det borgerlige valgforbund, der også rummer Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige.

Et mere traditionelt, men politisk valgforbund har de indgået i den nordsjællandske kommune Gribskov. Den 30. august kunne den lokale presse meddele, at Enhedslisten sammen med SF, Alternativet og Det Radikale Venstre har indgået et "Grønt valgforbund". Enhedslisten fik ved sidste kommunalvalg valgt et enkelt medlem af byrådet og var dengang i valgforbund med Socialdemokratiet og SF. Håbet med det nye valgforbund er at medvirke til at skabe et andet politisk klima i kommunen. Gribskov er kendt som gammelt Venstre-land og Enhedslistens byrådsmedlem, Michael Hemming Nielsen, vil arbejde for at holde Venstre fra magten og vende kommunen væk fra den liberale politik.

I håb om, at det nye valgforbund vil kaste flere grønne mandater i byrådet af sig, skulle det denne gang være anderledes, og valgforbundet blev derfor indgået mellem de små grønne partier. Michael fortæller, at Enhedslisten havde lavet beregninger, der viste, at hvis det netop indgædede valgforbund havde eksisteret ved sidste valg, ville det have givet tre mandater til valgforbundet, hvilket Michael Hemming Nielsen mener klart ville have øget mulighederne for at få gennemført en grøn dagsorden.

Enhedslisten Morsø har indgået valgforbund med Det Radikale Venstre. På billedet ses fra venstre Jette Jepsen fra RV og Pia Thorsen fra Ø.

Foto: Privat

» Enhedslisten Morsø har uden betænkning takket nej til en invitation om valgforbund med SF på grund af spidskandidatens seksualsesag. I stedet har vi indgået valgforbund med RV. Valgforbundet har at gøre med værdipolitiske sammenfald. At de Radikales spidskandidat er afhopper fra borgmesterpartiet Venstre gør kun valgforbundet endnu mere interessant.

Pia Thorsen, Enhedslistens spidskandidat Morsø

Enhedslisten i Gribskov er indgået et "grønt valgforbund" med SF, Alternativet og Det Radikale Venstre. På billedet ses fra venstre Michael Hemming Nielsen Ø, Jens Rane Holck F, Kirsten Rolfsager F, Bo Jul Nielsen B, Maud Margrethe Pedersen Å.

Foto: Privat

I stedet endte det med, at kun Enhedslisten blev valgt af de partier, der nu har indgået valgforbund. Det skyldes først og fremmest den såkaldte d'hondts metode, der sørger for, at de andre partiers stemmer bliver cødt af de store partier i valgforbundene. Selvom både SF og Alternativet var lidt nervøse for den socialdemokratiske modtagelse af det nye valgforbund, blev de dog overbevist. Derfor kunne afdelingen den 30. august annoncere det nye valgforbund;

- Hvor det blev officielt meldt ud, at det var dannet for at fremme den grønne dagsorden, en social balance, borgerinddragelse og modvirke d'hondts metodes favorisering af de store partier, lyder det fra Michael, der straks uddyber;

- I vores dialoger med Socialdemokratiet og Nyt Gribskov (lokalliste red.) har vi slået fast, at det er matematikken, der har gjort udslaget, samt at vi ønsker og forventer et samarbejde mellem de to partier og vores valgforbund efter valget.

Michael Hemming Nielsen er optimist og fortæller videre til R+G, at han mener, at Enhedslisten, SF og De Radikale er sikre på valg, men han tror også på et yderligere mandat til valgforbundet og er spændt på at se, hvem der får det fjerde mandat.

Den nye afdeling og valgforbundet

Også i de mere nordlige dele af Danmark bliver der indgået valgforbund. Et af de steder er den nystartede Morsø-afdeling, der allerede godt halvanden måned efter sin stiftelse den 10. juli 2021 kunne meddele offentligheden, at afdelingen den 31. august havde indgået valgforbund med Det Radikale Venstre. Mange steder har Enhedslisten indgået valgforbund med SF, men ikke på Mors. Her har en intern sexismesag i Socialdemokratiet ledt til, at partiets tidligere spidskandidat blev ekskluderet fra Socialdemokratiet. Det afholdt dog ikke SF fra at optage den tidligere socialdemokratiske kandidat og gøre ham til spidskandidat. Enhedsli-

sten hverken ville eller kunne leve med at være i valgforbund med, og muligvis sikre en kandidat valg på enhedslistestemmer, når vedkommende har en sexismesag på nakken.

Enhedslisten spidskandidat, Pia Thorsen, fortæller om valgforbundet til R+G;

- Enhedslisten Morsø har uden betænkning takket nej til en invitation om valgforbund med SF på grund af spidskandidatens sexismesag. I stedet har vi indgået valgforbund med RV. Valgforbundet har at gøre med værdipolitiske sammenfald. At de Radikales spidskandidat er afhopper fra borgmesterpartiet Venstre gør kun valgforbundet endnu mere interessant, lyder det fra Pia.

I vores dialoger med Socialdemokratiet og Nyt Gribskov (lokalliste red.) har vi slået fast, at det er matematikken, der har gjort udslaget, samt at vi ønsker og forventer et samarbejde mellem de to partier og vores valgforbund efter valget.

Michael Hemming Nielsen, Enhedslistens byrådsmedlem i Gribskov

FAKTABOKS OM VALGFORBUND

Valgforbund er et valgteknisk samarbejde mellem opstillede partier. Formålet er at minimere stemmespild og maksimere antallet af mandater til det indgåede valgforbund. I Danmark kan der indgås valgforbund til kommunal, regional og EU-parlamentsvalg. Det er ikke muligt til folketingsvalg. Når valgresultatet er afgjort, og hvor to eller flere partier har indgået valgforbund, regnes valgforbundet teknisk set som et parti ved mandatfordelingen. Først derefter fordeles mandaterne blandt valgforbundets opstillede.

BUDSKABET SKAL SES OG HØRES

Foruden de klassiske valgplakater og at få budskaberne ud på de sociale medier har nogle af partiets aktivister rundt om i landet fundet på nogle anderledes måder at gøre sig bemærkede på til efterårets valgkamp. Rød+Grøn fortæller her historien om nogle af de mange kreative indslag den kommende kommunale valgkamp kommer til at byde på.

Lars Hostrup Hansen, Rød+Grøn

Til valgkampe er det en god idé at skille sig lidt ud fra mængden og være kreativ i sin måde at kommunikere på. Det budskab er ikke gået næsen forbi afdelingerne i Helsingør, Halsnæs, Frederikshavn og Mors.

» Ved gadeuddeling af materialer står man ofte og blafrer lidt rodløst med sine løbesedler på gågaden. Derfor har vi lavet en kampagne-cykel. Vi købte en brugt Christianiacykel og byggede en overdel, som transporteres i kassen og som samles med velcro-bånd. Der bliver plads til materialer, kaffe og blødt brød – og hvem véd: måske en afspiller til valgsangene.

Anders Tårnby Thomsen, Enhedslistens kontaktperson fra Helsingør

Valgsange og fotokunst

Et af de steder, hvor valgkampen nok skal blive bemærket i lokalområdet, er Helsingør nord for København. Her er lokale kræfter gået sammen om at lave ikke bare en valgsang, men hele to valgsange. Sammen med lokale aktivister fra Allerød, Furesø og sågar en helt fra Randers fik Helsingør-afdelingen stablet en musikalsk udrykningsgruppe på benene. Sammen er det lykkedes at indspille hele to sange.

– Vi har indspillet sangene i 2 udgaver: én med Helsingør-tekst og én, som kan bruges mange steder f.eks. i Furesø og Allerød, fortæller kontaktperson fra Helsingør, Anders Tårnby Thomsen, til R+G og uddyber;

– Så vi ser frem til to landeplager.

Foruden de kommende landeplager har Helsingør-afdelingen arbejdet på at sikre, at afdelingens indkøbte brugte Christianiacykel i den grad bliver synlig i kommunalvalgkampsbilledet. Anders fortæller om overvejelserne bag:

– Ved gadeuddeling af materialer står man ofte og blafrer lidt rodløst med sine løbesedler på gågaden. Derfor har vi lavet en kampagne-cykel. Vi købte en brugt Christianiacykel og byggede en overdel, som transporteres i kassen og som samles med velcro-bånd. Der bliver plads til materialer, kaffe og blødt brød – og hvem véd: måske en afspiller til valgsangene, lyder det afsluttende fra Anders.

Kreativiteten har heller ikke fejlet noget i Halsnæs-afdelingen. Her har afdelingen tænkt udover den normale valgplakat og allieret sig med fotograf og afdelingsmedlem, Kristoffer Vilhelm Pedersen. Sammen har de nyudviklet valgplakaten til at blive fotokunst. Målet er at skille sig ud fra de øvrige billeder og plakater i bybilledet.

– Kristoffer er uddannet fra Kunstakademiet og har et godt øje for at lave billeder, der ikke ligner alle de andre, fortæller byrådsmedlem og spidskandidat, Thue Lundgaard Curry og skynder sig at uddybe tankerne bag fotoprojektet;

– Kristoffer har sat rammen for billederne, og målet er, at det ikke skal ligne de andres glansbilleder. Kunst og politiske budskaber blandet sammen er en fin måde at opnå det på, lyder det fra Thue.

Partihus og flotte cykler

I Frederikshavn kan man se andet end palmer på stranden og store skibe i havnen. Her har Enhedslistens lokale afdeling nemlig også gjort sig synlig i bybilledet, hvor afdelingen, der også består af Læsø, har lejet sig ind i et centralt beliggende lille partihus.

– Huset hedder Ø'en, og det hedder det, fordi medlemmerne stemte om det på et medlemsmøde, siger byrådsmedlem Ida Skov til R+G.

Udover at ligge centralt og som en synlig socialistisk perle tjener partihuset også andre formål end ren synlighed.

– Udover interne møder bruger vi også huset til møder med fagbevægelsen, Næstehjælperne og flere andre. I det hele taget har det været godt at have en fast base for politisk aktivitet. Vi lejede huset op til sidste kommunalvalg, og da det var en så stor succes for os, gentog vi det ved folketingsvalget i 2019, og så har vi haft det siden, fortæller Ida.

Ida Skov fortæller desuden, at det selvfølgelig kan være en stor udgift for små afdelinger at have egne lokaler, og at det især er penge fra byrådsarbejdet, der har finansieret lejeudgifterne til huset, men på den anden side har det givet så god en oplevelse, at tilfredsheden med den politiske investering i Frederikshavn er rigtig stor.

Også på Mors forsøger de sig med kreativ synlighed. I hvert fald vækker det opmærksomhed, når Enhedslistens lokale spidskandidat, Pia Thorsen, kører igennem byen og landskabet med afdelingens flotte ladcykel med indbygget brætspil.

– Kassen er pakket ind i den rigtige farve og med Enhedslistens logo på siderne. Nede i kassen er der foldere og kaffe, der pakkes ud i gågaden. Brætspillet på låget er et dialogspil. Når man lander på et farvet felt, trækker man et spørgsmål, der passer til et af valgkampens temaer: "Hvad synes du er vigtigt i en aktiv naturpolitik?", "Hvor mangler der cykelstier?", "Hvad tænker du er vigtigt for en kørestolsbruger?". Det, at der er et brætspil og brikker imellem vælgeren og kandidaten, giver tryghed, og dialogen bliver nemmere, fortæller Pia Thorsen til R+G og tilføjer:

– Vi oplever biler, der dytter, og folk vinker, efter vi også har gjort opmærksom på os selv på de sociale medier, slutter Pia Thorsen.

Enhedslisten i Helsingør bygget en overdel på en brugt Christianiacykel, så der er plads til materialer, kaffe.

Foto: Privat

Frederikshavn-Læsø er klar til valgkamp. Her ses de foran deres partihus Ø'en på havnen i Frederikshavn.

Foto: Privat

Enhedslisten Morsø har lavet et brætspil på afdelingens ladcykel, som kan bruges til at spille dialogspil med borgerne. På billedet til venstre ses Pia Thorsen, Enhedslisten Morsøs spidskandidat, på ladcyklen.

Fotos: Privat

Enhedslisten Helsingørs musikgruppe, som har indspillet to valgsange. Rød+Grøn forventer sangene bliver landeplager under valgkampen.

Foto: Privat

Enhedslisten i Halsnæs har, udover den normale valgplakat, lavet fotokunst til valgkampen.

Foto: Kristoffer Vilhelm Pedersen

FLERE KVINDER PÅ KANDIDATLISTERNE

Det er et vigtigt fokuspunkt for Enhedslisten at arbejde for, at kvinder er repræsenterede på de kandidatlistes, vi opstiller rundt om i landet. I Brønderslev kan man finde fem kvindelige Enhedsliste-kandidater.

Astrid Vang Hansen, Rød+Grøn

Ved kommunalvalget i 2013 fik Enhedslisten sit kommunale gennembrud med 119 medlemmer af byrådene på tværs af landet.

Skæv kønsfordeling i byrådene

Desværre betød valget også, at andelen af kvinder i landets byråd faldt for første gang i mange år. Hovedårsagen var SF's tilbagegang og Enhedslistens fremgang. Hvor 45% af de mange byrådsmedlemmer, som SF havde fået valgt i 2009, var kvinder, så gjaldt det kun for 30% af Enhedslistens nyvalgte byrødder.

Siden har vi i Enhedslisten forsøgt at arbejde med udfordringen og ændre den skæve statistik. Mange afdelinger har gjort en stor indsats for at opfordre kvinder til at opstille, og ved valget i 2017 kom vi op på, at 38% af Enhedslistens valgte byrødder var kvinder. Et pænt skridt fremad, men stadig langt fra den fordeling SF havde for 12 år siden. Efterårets valg kan dog blive et vendepunkt for kønsfordelingen blandt de valgte i Enhedslisten. 46% af spidskandidaterne er nemlig kvinder. Ser man samlet på spidskandidaterne og kandidat nummer to på listen, er der et flertal af kvinder på 56%.

Kun kvinder opstillet

I en enkelt kommune, Brønderslev i Nordjylland, opstiller Enhedslisten hele 5 kvinder og ingen mænd. Runa Friis Hansen, som er Enhedslistens spidskandidat i Brønderslev, fortæller

- Alle de kerneaktive er kvinder, så på den måde er det ikke så underligt, at det kun er kvinder, der stiller op. Men vi har ringet rundt til alle medlemmer i afdelingen og spurgt, om der var flere, der ville stille op. Og det var der ikke nogen af mændene, der ville.

Hun fortæller, at der bliver taget positivt imod Enhedslistens kvindeliste i kommunen.

- I weekenden havde vi en bod på Brønderslev Marked, og der var mange, der syntes, at det er positivt, at vi opstiller kvinder. Flere af de andre partier har kun opstillet mænd, eller måske kun en enkelt kvinde på deres lister, og der er meget få kvinder i Brønderslev Byråd, så folk tager godt imod, at vi udgør en modvægt til det.

Mange afdelinger har gjort en stor indsats for at opfordre kvinder til at opstille, og ved valget i 2017 kom vi op på, at 38% af Enhedslistens valgte byrødder var kvinder.

Runa, der er uddannet socialrådgiver og arbejder som ufaglært på et plejehjem, fortæller også, at kvinderne på Enhedslistens kandidatliste har forskellig uddannelses- og erhvervsbaggrund.

- Vi er meget forskellige, men vi har en god energi i afdelingen og er meget aktive. I den seneste tid har vi mødtes flere gange om måneden for at lave aktiviteter.

Hun mener ikke, der er noget, der tyder på, at det vil være en ulempe for Enhedslisten i Brønderslev, at der kun er kvinder på listen.

- Ved sidste kommunalvalg var der mænd opstillet, men det var to af os kvinder, som stod langt nede på listen, der fik allerflest stemmer. Det gør os trygge.

I weekenden havde vi en bod på Brønderslev Marked og der var mange, der syntes, at det er positivt, at vi opstiller kvinder. Flere af de andre partier har kun opstillet mænd, eller måske kun en enkelt kvinde på deres lister, og der er meget få kvinder i Brønderslev Byråd, så folk tager godt imod, at vi udgør en modvægt til det.

Runa Friis Hansen, Enhedslistens spidskandidat i Brønderslev

Enhedslistens afdeling i Horsens-Hedensted på gaden sammen med Socialistisk Ungdomfront (SUF) i aktion for at få børnene hjem fra Syrien.

Foto: Privat

EN AFDELING. TO VALGKAMPE

I Enhedslisten Horsens-Hedensted skal de føre valgkamp i to kommuner på én gang. Rød+Grøn har talt med spidskandidat og byrådsmedlem i Horsens, Lisbeth Torfing, om hvad det betyder for afdelingen.

Astrid Vang Hansen, Rød+Grøn

Lisbeth tænker sig om, da jeg spørger, hvad der er den største udfordring ved at føre valgkamp i to kommuner på én gang.

- Det er nok, at man som afdeling bliver nødt til at splitte sine kræfter. Vi skal gøre alting dobbelt. To valgprogrammer, to kandidatlistes, to gange materialer, to gange valgforbund. Vi er jo ikke en af de mindste afdelinger, men vi er heller ikke en stor afdeling. Så det trækker mange kræfter at skulle gøre alting dobbelt.

Hun griner og tilføjer:

- Men det er nemt med de store røde Ø-plakater. De kan bruges overalt!

Forskellige vilkår i kommunerne

En anden udfordring er, at de to kommuner er meget forskellige, forklarer Lisbeth.

- Horsens er en bykommune. To tredjedele af indbyggerne i kommunen bor i Horsens by, som er landets 8. største. Det er også en traditionel arbejderkommune, som har haft socialdemokratisk styre siden første gang, der var valg. Hedensted er derimod en lille landkommune. Og det har svinget frem og tilbage imellem borgmestre fra Venstre eller Socialdemokratiet.

I Horsens er Enhedslisten allerede repræsenteret i byrådet, nemlig af Lisbeth. I Hedensted er Enhedslisten ikke repræsenteret, selvom det var tæt på ved sidste valg. Og langt de fleste af Enhedslistens medlemmer i afdelingen bor i Horsens Kommune.

Lisbeth mener dog, at der også kan være fordele ved, at en afdeling dækker to kommuner.

- Hedensted kunne jo godt vælge af blive deres egen afdeling. Men jeg tror også, det giver nogle fordele for dem, at de kan trække på nogle ressourcer fra Horsens. Både i forhold til medlemmer der hjælper til i valgkampen og også økonomisk, da vi jo som samlet afdeling får partiskat pga. repræsentationen i Horsens Byråd.

Mulighed for at dele erfaringerne på tværs

Hun peger også på, at der kan være fordele ved at have et tæt kendskab til styrker og svagheder i to kommuner.

- I Horsens har vi et relativt godt jobcenter, sammenlignet med mange andre kommuner. I Hedensted har der været alvorlige skandalesager om, hvordan arbejdsløse behandles i jobcentret. Det er en fordel, at vi i valgkampen i Hedensted kan pege på, hvordan man i en anden kommune har gjort det anderledes og bedre.

Eksemplerne går dog også i den modsatte retning, og Lisbeth kan godt pege på hvor Horsens kan lære af Hedensted:

- Horsens Kommune bruger meget få penge på skoleområdet. Faktisk er det den kommune, der bruger næstfærrest penge pr. barn i folkeskolen. Det er helt anderledes i Hedensted, hvor man bruger mange penge på skolerne, fordi man har prioriteret at bevare mange små lokalskoler ude på landet. I Horsens var der en sag, hvor man ville lukke en afdeling på en skole, fordi man mente, at 150 elever var for få til, at det kunne betale sig, at den fortsatte. Her kunne vi pege på, at man i Hedensted bevarer skoler, selvom der kun går ca. 35 elever, og at det derfor handler om politisk prioritering.

Det er nok, at man som afdeling bliver nødt til at splitte sine kræfter. Vi skal gøre alting dobbelt. To valgprogrammer, to kandidatlistes, to gange materialer, to gange valgforbund. Vi er jo ikke en af de mindste afdelinger, men vi er heller ikke en stor afdeling. Så det trækker mange kræfter at skulle gøre alting dobbelt.

Lisbeth Torfing, Enhedslistens spidskandidat i Horsens

Mange vil gerne bo og arbejde indenfor Ringgaden, men det øger trafikken i Midtbyen. For at mindske trafikforureningen foreslår vi at indføre bilfrie søndage og som forsøg gøre den offentlige trafik gradvis gratis i hele byen.

Foto: Unsplash.com

I AARHUS SIGER VI OGSÅ "KLIMA-HANDLING NU"

Enhedslisten stemte for den klimahandlingsplan, som Aarhus Byråd vedtog i 2020, men der er plads til forbedringer, for der er stadig lang vej til klimamålet om CO₂-neutralitet i 2030. På transportområdet reduceres CO₂-udledningen kun med en tredjedel.

Elsebeth Frederiksen, kommunikationsmedarbejder
Enhedslisten Århus

At Enhedslisten er et både rødt og grønt parti, er der med vores unge, grønne og aktivistiske spidskandidat Laura Bryhl ingen tvivl om. Hun har klimaet som sin førsteprioritet.

– Enhedslisten gik med i aftalen, fordi den er bedre end ingenting. Men den er langt fra god nok. Indsatsen går alt for langsomt, og den er ikke fuldt finansieret, forklarer Laura Bryhl.

» Fungerer forsøget godt, skal det gøres permanent. Vi ved godt, at mange elsker deres bil og er svære at proppe ind i kollektiv transport. At gøre den gratis vil måske hjælpe på det.

– Mange vil gerne bo og arbejde indenfor Ringgaden, men det øger trafikken i Midtbyen. For at mindske trafikforureningen foreslår vi at indføre bilfrie søndage og som forsøg gøre den offentlige trafik gradvis gratis i hele byen. For de unge allerede i 2022 og året efter for alle. Fungerer forsøget godt, skal det gøres permanent. Vi ved godt, siger Laura, at

mange elsker deres bil og er svære at proppe ind i kollektiv transport. At gøre den gratis vil måske hjælpe på det.

Der er fundet en milliard

– Den danske stat har besluttet at bekoste Marselisborg-tunnelen. Det frigiver pludselig en milliard i kommunkassen, som kan anvendes på anden vis. Vi er glade for de ekstra penge, konstaterer Laura, men vi ønsker faktisk ikke denne tunnel.

– Den vil betyde langt mere forurening fra store lastbiler, der transporterer varer til og fra havnen. Der bliver i det hele taget lagt alt for meget asfalt i kommunen, sukker Laura.

– Med flere veje kommer flere biler, og det vil vi undgå. Vi har bedre forslag. Der er behov for mere kollektiv trafik, ordentlige forbindelser til oplandet og en infrastruktur, der i langt højere grad baserer sig på godstransport via jernbanenettet.

CO₂-udledningen skal nedbringes

– Jernbanenettet er på vej til at blive elektrificeret og vil kunne tage mere af godstransporten. Transportområdet står for ca. halvdelen af Aarhus' CO₂-udledning. Det er vanvittigt at bygge tunnelen, der vil øge udledningen i byen.

Derfor har Enhedslisten til budgetforhandlingerne udarbejdet en plan, der vil reducere udledningen mest muligt.

– Tunnelprojektet skal skrottes. Til gengæld stiller vi krav om, at taxabranchen fra 2023 kun må anvende elbiler, og at der sikres tilstrækkelig lade- og tankinfrastruktur. Der anlægges flere cykelstier, og vi ønsker belysningen i Aarhus erstattet med LED. Flertal har vi ikke, så der skal tales med store bogstaver til forhandlingerne, så de andre forstår, hvor vigtigt det er at redde klimaet, slutter Laura.

SEJLENDE START PÅ VALGKAMPEN

Livet i havet er truet af kvælstof, fosfor og giftstoffer. Lillebælt er ved at kollapse. Enhedslisten Syddanmark samlede aktivister fra hele Lillebælt og satte fokus på problemerne med sejlture.

Vibeke Sypli Enrum,
medlem af regionsbestyrelsen i Syddanmark

I mere end 100 år har Lillebælt fungeret som kemisk losseplads. I mere end 100 år har Shells havneterminal i Fredericia lækket olie og benzin. En brand samme sted i 2016 betød udslip på mange tons kvælstof. Havneslam med bl.a. kviksølv, bly og TBT til bundmaling af skibe ophobes i Lillebælt. Iltsvindet er størst i netop Lillebælt og Det Sydfynske Øhav. En medvirkende årsag er også havdambrug og bundtrawling.

Når det hele ser så smukt ud

Hvem er synderne? Ulykkerne er menneskeskabte. Af landbruget og – især tidligere – af industrivirksomhederne. Kommunale udledninger og klimaændringer gør det værre. Den nuværende indsats kan slet ikke stoppe forureningen. EU's vandrammedirektiv overtrædes i stort omfang. Når vi nu ved alt det, hvad gør man så? I Enhedslisten i Region Syddanmark har vi besluttet at sætte fokus på problemerne. På overfladen og i turistbrochurerne ser det hele så smukt ud, at det umiddelbart er svært at skabe opmærksomhed om problemet. Det til trods for at forholdene i Lillebælt er velbelyst af bl.a. miljøorganisationen "Red Lillebælt". Mange er bekymret over klimaændringerne. Men for de fleste er det svært at se, hvad der foregår under havets overflade. Og hvor skal man egentlig sætte ind? Er det allerede for sent? Og hvad er løsningerne?

Enhedslisten står til søs

Vi besluttede at sejle os til opmærksomhed. Dristigt, for Enhedslisten er jo ikke et parti med mange bådejere. Men vi

ville det. Så vi samlede alle med interesse for og viden om havet mellem Fredericia, Flensborg og Langeland. Omkring 35 deltog i forårets planlægning. 18 var direkte med til at gennemføre planen.

Forberedelserne var grundige, og målgruppen for aktiviteterne var bred: Alle med interesse for at sikre et rent og sundt hav. Ved at sejle rundt ville vi dels kunne møde andre end dem, der normalt opsøger venstrefløjen, dels møde vores lokale aktivister. Vi planlagde to sejlads, to dage i Flensborg med fælles gadeaktion med Die Linke og deltagelse i Klimafolkemødet i Middelfart. Desuden forberedes en tur med turbåden Mira i slutningen af september.

Der skal skabes et politisk pres

Lykkedes planen så? Vigtigt var det at møde de lokale aktivister. Vi nåede 10 havne og fik en flot dækning i lokale medier. Og vi faldt over lokale sager, som der skal arbejdes videre med. Nu kender vi problemerne endnu bedre. Nu skal vi gå efter løsninger med så mange som muligt for at skabe et politisk pres. Havet er statens ansvar, men det er regioner, kommuner og den kapitalistiske produktionsmåde, der leverer problemerne. Hvad er læren? Samarbejde med et konkret indhold vokser vi af. Vi fik et sammenhold i sejladsgruppen, som vil strække sig ind i næste sommer. Og vi ved, at et besøg de forskellige steder skal "bundfælde" sig. At man altså ikke bare skal besøge stederne et par timer.

Næste fase? Vi håber, at endnu flere afdelinger vil deltage næste år og tage stafetten op lokalt.

Lykkedes planen så? Vigtigt var det at møde de lokale aktivister. Vi nåede 10 havne og fik en flot dækning i lokale medier. Og vi faldt over lokale sager, som der skal arbejdes videre med. Nu kender vi problemerne endnu bedre. Nu skal vi gå efter løsninger med så mange som muligt for at skabe et politisk pres.

I mere end 100 år har Lillebælt fungeret som kemisk losseplads. I mere end 100 år har Shells havneterminal i Fredericia lækket olie og benzin.

Foto: Flickr.com, News Oresund
(CC BY 2.0)

DEN ENESTE SOCIALIST I ET KONGEBLÅT HAV

I Ikast-Brande Kommune er Enhedslistens eneste opstillede Charlotte Louise Kold. Rød+Grøn har spurgt Charlotte om, hvordan det er at være opstillet i en kommune med så få socialister.

Trine Simmel, Rød+Grøn

Efter kommunerne Ikast, Brande og Nørre-Snede blev sammenlagt til Ikast-Brande Kommune i 2007, har der kun en enkelt gang været valgt et byrådsmedlem fra et parti til venstre for Socialdemokratiet. Det var ved kommunalvalget i 2009, hvor SF fik valgt et byrådsmedlem. Charlotte beskriver det kommunalpolitiske landskab således:

- I Ikast-Brande Kommune er der tradition for, at blå blok er dominerende. I byrådet er Venstre, DF og en lokalliste, som er ret konservativ, i høj grad repræsenteret. Det eneste alternativ til den fløj p.t. er Socialdemokratiet.

Jeg befinder mig som socialist i et kongeblått hav omgivet af landmænd og de mange erhvervsdrivende i Danmarks erhvervskommune #1. Socialpolitikken er skåret ind til benet, og klimapolitikken udgør et kort skriv om bekymringer for oversvømmelse.

Troen på en rød og grøn politik

I Ikast-Brande satte 2,2 % af borgerne kryds ved Ø sidste kommunalvalg. Enhedslisten var opstillet til, nemlig i 2013. Dette skræmmer dog ikke Charlotte, som fortæller:

- Jeg har valgt at stille op til kommunalvalget, fordi jeg ikke føler mig repræsenteret inde i byrådet. Jeg synes, at det er vigtigt, at vores parti er repræsenteret - også selvom der er mange, som nok ikke kommer til at sætte deres kryds hos os. Der sker en udvikling i forhold til det segment, som flytter til kommunen; småbørnsfamilierne fra Aarhus og oplandet deromkring. Jeg tror på, at der er flere af dem, som gerne vil en mere rød og grøn politik end den, som hersker nu. Sammen kan vi måske gøre en forskel på sigt.

Overvejelserne og udfordringerne

Det har dog ikke været uden betænkninger, at Charlotte har valgt at stille op. Det er en stor og tidskrævende opgave at stille op til kommunalvalget, og hvis man ikke er flere til at løfte i flok, kan det være en endnu sværere beslutning. Charlotte beskriver sine overvejelser således:

Jeg befinder mig som socialist i et kongeblått hav omgivet af landmænd og de mange erhvervsdrivende i Danmarks erhvervskommune #1. Socialpolitikken er skåret ind til benet, og klimapolitikken udgør et kort skriv om bekymringer for oversvømmelse.

Charlotte Louise Kold, opstillet i Ikast-Brande

- Vores lokale medlemmer kan tælles på to hænder; inklusive min mand og jeg. Det giver stof til eftertanke. Jeg har været meget betænkelig ved at stille op, også set i lyset af, at der ingen aktive er i hele kommunen. Det er noget af en mundfuld, og jeg har taget tilløb i et par år.

Charlotte besluttede sig, heldigvis, i sidste ende for at stille op. Hun er blevet taget imod med begejstring og nogle lidt særlige lykønskninger:

- Alle, jeg har fortalt om mit kandidatur, har været begejstrede for mit engagement. Samtidig har de ønsket mig held og lykke med arbejdet, for de ved, at jeg som socialist og ung kvinde med småbørn er på udebane. Jeg håber at få mange gode oplevelser med mig i den kommende tid og få begravet myten om, at der ikke er plads til unge kvinder med små børn inden for politik - også selvom man er rød & grøn.

Foto: Privat

FANØ OG SOLRØD KLAR TIL KOMMUNALVALGET FOR FØRSTE GANG

Til det kommende kommunalvalg stiller Enhedslisten op i 91 kommuner. Det er 4 kommuner mere, end vi stillede op i til sidste kommunalvalg. To af de afdelinger, der melder klar til kommunalvalget for første gang, er Solrød og Fanø. Vi har snakket med Lasse Harder Schousboe, som er opstillet på Fanø, og Birgit Gedionsen, som er opstillet i Solrød.

Trine Simmel, Rød+Grøn

På Fanø, som man sejler til fra Esbjerg Havn, bor der ca. 3.500 indbyggere. I mange år sad Venstre på borgmesterposten, men efter sidste kommunalvalg endte Alternativets byrådsmedlem med at blive konstitueret borgmester. Lasse fortæller til Rød+Grøn:

- Det politiske landskab på Fanø er grumset som vadehavsvand. Alternativets borgmester stopper, og kvinden, som egentlig skulle være borgmester for 4 år siden, er også stoppet. Hun var en stor stemmesluger. Det var rigtig beskidt i dagene efter sidste kommunalvalg, og kommunalbestyrelsen har været noget dysfunktionel i de sidste par år.

Også i Solrød, som har kyststrækning ud til KøgeBugt, har Venstre været dominerende.

- Venstre har været ved magten altid. Der er stor utilfredshed blandt borgerne med en række beslutninger, såsom bygning af transportcenter og udvidelse af biogas. Der er kommet en ny borgerliste, som hedder Vores Solrød. Den vinder borgerstøtte og stiller op med 10 på listen, fortæller Birgit til Rød+Grøn.

Opstillingen og udfordringerne

Den borgerlige dominans i de to kommuners byråd skræmmer dog ikke de to Enhedsliste-kandidater fra at stille op til det kommende valg, snarere tværtimod. Utilfredsheden med beslutningerne byrådet i Solrød var drivende for Birgit, siger hun:

- Der er brug for social ansvarlighed i kommunen. Det dækker den nye borgerliste ikke. Socialdemokratiet og SF

har henholdsvis stemt for transportcenter og biogas. Børn, unge, natur og klima skal højere op på den politiske dagsorden.

I begge afdelinger har det været svært at stille op til kommunalvalget, når man ikke er så mange om at løfte opgaven. Lasse fortæller:

- Det sværeste var den tid, hvor det kun var mig, som var kandidat. Det gav lidt søvnløse nætter. Men med en løsning med solidarisk opstilling, så fik det en rigtig god afslutning. Vi tre, der nu er opstillede, er et stærkt team, og sammen kan vi rigtigt meget.

Også i Solrød har de været udfordret af det:

- Det sværeste har været at være få personer med få ressourcer - ikke kun penge. Det er næsten umuligt. Jeg var alene i starten, men nu er vi tre aktive. Det er stadig få, siger Birgit.

Der er brug for social ansvarlighed i kommunen. Det dækker den nye borgerliste ikke. Socialdemokratiet og SF har henholdsvis stemt for transportcenter og biogas. Børn, unge, natur og klima skal højere op på den politiske dagsorden.

Birgit Gedionsen, opstillet i Solrød

Det bedste ved at stille op

Der er dog også lyspunkter ved at stille op for første gang. Birgit fortæller om, hvordan de er blevet taget imod:

- Enhedslisten bliver synlige, og vi har fået enkelte tilkendegivelser om, at nu er der endelig noget at stemme på igen.

På Fanø har de taget kollektivt hånd om det at være få, og det er således blevet sammenholdet, som Lasse fremhæver:

- Det bedste har været, hvor godt vi arbejder sammen. Alle løfter med den tid, de har til rådighed. Men også beslutningen om, at afdelingen stiller op solidarisk. Det betød, at vi gik fra 1 til 6 kandidater. Vi løfter i flok.

Enhedslisten Fanøs kandidater til det kommende kommunalvalg. På billedet ses fra venstre Lars Nielsen, Malene Beck, Lisbet Petersen, Lasse Harder Schousboe, Mette Nørby Jensen, Peter Bøgsted Knudsen

Foto: Privat

RØD-GRØN UNGDOM MELDER VALGKAMPSKLAR!

Det sitrer i kroppen på vores over 600 medlemmer for at komme ud og lave den vildeste ungdomsvalgkamp. Vi skal dele lokale løbesedler ud, banke på tusindvis af døre på ungdomsboliger og kollegier, få valgt en masse af vores 28 kandidater ind i landets by- og regionsråd og sikre Enhedslisten det bedste valg nogensinde!

Rød-Grøn Ungdom

Valgdagen den 16. november nærmer sig med hastige skridt, men én ting står soleklart – i Rød-Grøn Ungdom er vi klar! Den centrale koordinering af vores valgkamp står ungdomsvalgkampsledelsen for. Den består af en national kampagneleder, en kommunikationsansvarlig, en økonomiansvarlig, to fra vores hovedbestyrelse og kampagnelederne fra vores 4 største afdelinger – København, Aarhus, Odense & Frederiksberg. Det er dem, som sammen med vores medlemmer, har lagt vilde planer for de næste uger og måneder. I weekenden den 4.-5. september afholdt vi et nationalt valgkampstræf for 80 af vores medlemmer. Her blev de opkvalificeret i aktivisme, sociale medier, faglig politik og meget mere. Der blev knyttet bånd på tværs af landsdele og skabt gejst frem mod de kampe, som vi skal vinde sammen.

Den 16. september åbner vores kampagnekontor i København. Her har alle medlemmer og interesserede mulighed for at komme ind og deltage i vores aktiviteter, lave kreative projekter, lære vores kandidater at kende og hygge sig.

» Vi glæder os helt ustyrligt til at vinde valget sammen med jer. Til at kæmpe for billige boliger. Til at skabe grønne kommuner og regioner, som tager ansvar for at bremse klimakatastrofen.

Valgkampsworkshops

Vi har, hen over august og september, afholdt lokale valgkampsworkshops i alle vores afdelinger. Her har medlemmerne fået en opdatering på valgkampsplanerne, brainstormet over kreative aktiviteter og reflekteret over, hvordan vi når i mål med vores tårnhøje ambitioner.

Fælles handlingsdage

En af vores store aktiviteter er vores fælles handlingsdage. Her går samtlige afdelinger på gaden på samme tid og laver den samme aktivitet. Vores første var den 31. august, hvor afdelingerne hang bannere op i gadebilledet med krav om gratis tandpleje for unge. De næste handlingsdage er 22. september, hvor vi deler løbesedler ud på landets gader og stræder, og 23. oktober, hvor vi hjælper jer i Enhedslisten med at pynte gadebilledet med valgplakater.

Indsamlingsdage

Vi har haft stor succes med at afholde mikrodonationskampagner, hvor vi har samlet ind til vores valgkamp. Vi har allerede på to dage samlet over 80.000 kr. ind, og en tredje indsamlingsdag er på vej. Vi er helt på månen over, hvor gode vores venner og bekendte har været til at hjælpe. Det har bl.a. sikret os kampagnekontoret, lokale løbesedler og en inspirationstur til Norge, hvor vi skal hjælpe vores norske venner i Rødt med at komme over spærregrensen.

Sammen vinder vi valget!

Vi glæder os helt ustyrligt til at vinde valget sammen med jer. Til at kæmpe for billige boliger. Til at skabe grønne kommuner og regioner, som tager ansvar for at bremse klimakatastrofen. Til at bygge et sundhedsvæsen, hvor der er plads og tid til, at alle kan få den omsorg, de har brug for, og til at sætte et historisk aftryk på Danmark, til vores første valgkamp nogensinde!

Nye som gamle aktivister maler kæmpebanner til valgkampstræf. En gejstfuld, lærerig og hyggelig weekend

Et udpluk af vores i alt 28 kandidater. Helt fra Haderslev til Egedal.

Fotos: RGU

Socialistisk Ungdomsfront (SUF) på gaden under sidste folketingsvalg. De glæder sig til at hænge Ø-plakater op igen, men giver også en opsang til de voksne.

Foto: SUF

NYT FRA SUF: LAD VÆRE MED AT SVIGTE BORGERE UDEN STATSBOGERSKAB OG MENNESKER I UDREJSECENTRENE

Årsmødets vage beslutning om, at statsborgerskab er en ret, er et svigt af de mennesker, som det handler om. Enhedslisten bør også sige tydeligere fra overfor behandlingen af mennesker i udrejsecentre som kriminelle.

Ledelsen i Socialistisk Ungdomsfront

Kære kammerater i Enhedslisten

Vi roser jeres nye boligprogram, som det sidste nummer af Rød+Grøn satte fokus på, og at I med syvtommersøm fik fastslået jeres modstand mod diskrimination af lejere på baggrund af deres etnicitet ved at fordømme kombineret udlejning.

Statsborgerskab

Men til årsmødet 2021 lykkedes det desværre, endnu en gang, ikke Enhedslisten at stemme for, at statsborgerskab i Danmark skal være automatisk efter en årrække. Både 4, 7 og 10 år blev afvist til fordel for en vag formulering om, at statsborgerskab er en ret, ikke en gave, uden nogen præcisering af, hvordan man vil sikre dette. I SUF mener vi, at det er en menneskeret at have demokratisk indflydelse det sted, man bor, og vi fordømmer, at vi i Danmark holder næsten 10% af befolkningen uden for indflydelse ved ikke at lade dem stemme til folketingsvalgene. Vi mener, at det er et svigt af denne del af befolkningen, at ikke engang Danmarks mest venstreorienterede parti kan tage sig sammen

til at mene, at disse mennesker skal have indflydelse så hurtigt som muligt, gennem et krav om statsborgerskab efter en årrække.

Det er ikke nok blot at afvise et nyt udrejsecenter på Langeland eller at afvise, at folk skal sidde i udrejsecentre i årevis. Ingen skal sidde i udrejsecentre. Overhovedet. Det er ikke kriminelt at flygte, og det er ikke kriminelt, at man ikke vil tilbage til sit krigshærgede hjemland, så hvorfor behandler vi disse mennesker som kriminelle?

Udrejsecentre

Ligeledes mener vi, at Enhedslisten gerne må skrue op for retorikken omkring udrejsecentre. Det er ikke nok blot at afvise et nyt udrejsecenter på Langeland eller at afvise, at folk skal sidde i udrejsecentre i årevis. Ingen skal sidde i udrejsecentre. Overhovedet. Det er ikke kriminelt at flygte, og det er ikke kriminelt, at man ikke vil tilbage til sit krigshærgede hjemland, så hvorfor behandler vi disse mennesker som kriminelle? Det er et udtryk for et menneskesyn, som vi i SUF fordømmer. Et verdenssyn, der er racistisk og nationalistisk, som Enhedslisten aldrig må legitimere ved f.eks. at sige nej til et udrejsecenter på Langeland uden også at sige, at det er, fordi der slet ikke skal være udrejsecentre.

Når det er sagt...

Så ser vi naturligvis frem til at komme ud og hænge valgplakater op og kæmpe for mere demokratisk indflydelse i landets byråd og regionsråd, og et fortsat godt samarbejde.

UNGE DEBATTØRER SKAL SNAKKE SKOLEELEVER RØDE OG GRØNNE

Emma Sinclair, skolevalgskordinator i Enhedslisten

Lige om lidt er der skolevalg! Den 14. oktober skal 8., 9. og 10. klasser landet over til stemmeurnerne og sætte kryds ved det parti, de er mest enige med. For os i Enhedslisten, Rød-Grøn Ungdom og Socialistisk Ungdomsfront betyder skolevalget, at vi skal ud og debattere på en masse skoler fra d. 11.-14. oktober.

De sidste gange, der har været skolevalg, har der været over 600 skoler og 80.000 elever med. For rigtig mange elever er det deres første introduktion til det repræsentative demokrati, og det er en kæmpe mulighed for både at politisere og organisere folkeskoleelever. Vi kan og skal bruge skolevalget til at introducere flere unge for Enhedslistens politik og engagere dem, der vir-

ker særligt interesseret i vores mærkesager, i vores kamp.

I dagene 11.-14. oktober har debattører fra Rød-Grøn Ungdom, Socialistisk Ungdomsfront og unge medlemmer af Enhedslisten derfor vildt travlt med at besøge en masse skoler, debattere og overbevise eleverne om, at de selvfølgelig skal stemme på Enhedslisten. Så hvis du har mulighed for at hjælpe nogle unge aktivister med at gøre klar til skolevalget, transportere debattørerne rundt til deres debatter i uge 41 eller noget tredje, så er du mere end velkommen til at kontakte Enhedslistens skolevalgskordinator på emma.s@enhedslisten.dk.

Mærkesager til skolevalget 2021: Dansk Ungdoms Fællesråd har valgt 20 mærkesager, som er de emner, skolevalgsdebatterne kommer til at

handle om. Af de 20 mærkesager har vi valgt, at vores skolevalgskampagne skal fokusere på Omlæg dele af landbruget til vild natur, Danmark skal tage 3000 kvoteflygtninge om året og De rige skal betale mere i skat.

1. Afkriminaliser alle stoffer
2. Afskaf arveafgiften
3. Afskaf brugerbetaling på psykologhjælp
4. Afskaf topskatten
5. Afskaf udviklingsbistanden
6. Danmark skal tage 3000 kvoteflygtninge om året
7. De rigeste skal betale mere i skat
8. Forbyd reklamer for betting og spil
9. Færre arbejdstimer om ugen
10. Hårdere straffe for vold
11. Indfør flyafgift
12. Mærkning af retoucherede reklamer
13. Niveauinddeling i folkeskolen
14. Omlæg dele af landbruget til vild natur
15. Privatiser DR
16. Skattebetalt/skattefinansieret frokost på skolen
17. Tillad kernekraft i Danmark
18. Totalt asylstop
19. Udtag af DNA på nyfødte til dna-register til brug til oplæring af forbrydere
20. Øg forsvarrets budget

HVAD ER SKOLEVALGET?

Skolevalget arrangeres hvert andet år af Dansk Ungdoms Fællesråd og Folketinget. Det er et undervisningsforløb for 8., 9. og 10. klasser, der strækker sig over tre uger, hvor eleverne lærer om de forskellige ideologier, partier og mærkesager. I den sidste uge er der debatter ude på skolerne, hvor alle partierne repræsenteres af deres ungdomsorganisationer. Debatterne kommer til at handle om 20 mærkesager, som Dansk Ungdoms Fællesråd har udvalgt. Selve skolevalget er den 14. oktober, hvor eleverne får et valgkort og går ind i stemmeboksene på deres skoler og sætter kryds ved det parti, som de er mest enige med.

En masse unge Ø-folk skal træne deres debattørevner, så de er klar til Skolevalget d. 11.-14. oktober.

Foto: Enhedslisten

Medlemstal

Enhedslisten havde den

15. september 9.512 medlemmer.

KAMPEN FOR VÆRDIGE FORHOLD FORTSÆTTER!

5. OKTOBER KL. 16-17.30 | KØBENHAVN, HELSINGØR, SLAGELSE, NAKSKOV, ODENSE, SVENDBORG, MIDDELFART, KOLDING, AARHUS, AALBORG OG FREDERIKSHAVN

I lovede os et løft – men smed os i en grøft! Det var budskabet, da vi demonstrerede i landets største byer i juni. På trods af regeringens løfter om forbedringer på handicapområdet og mange forstående og velvillige udmeldinger fra politikerne, så var økonomiaftalen mellem Staten og KL et stort rundt nul og oveni købet et varsel sort på hvidt om fortsat stramt økonomisk fokus på handicapområdet.

Det er ikke i orden!

Vi ber' ikke om umuligheder, men blot muligheden for et værdigt og aktivt liv. Det kræver et løft af økonomien!

Nu skal der leveres! – Derfor demonstrerer vi i dag for at handicapområdet bliver prioriteret på den kommende finanslov!

- Giv os det løft på finansloven, som giver os mulighed for at blive aktive borgere!
- Giv os det løft på finansloven, som sikrer, at Danmark lever op til sine forpligtelser i handicapkonventionen!
- Giv os det løft på finansloven, som endegyldigt kan stoppe den konflikt på handicapområdet, som ingen af os bryder os om!

KULTURUDVALGET KULTURENS SITUATION EFTER CORONATIDEN

4. OKTOBER KL. 19:00 | LANDSKONTORET, STUDIESTRÆDE 24

Er fremtidens kulturmedarbejdere arbejdsmarkedets tabere? Sådan spørges i DM Akademikerbladet nr. 5.

Ifølge Danmarks Statistik er beskæftigelsen i kultursektoren faldet med over 11.000 arbejdspladser siden februar 2020! Herudover er situation for de mange løstansatte og frivillige kulturarbejdere blevet forværret.

De kulturelle institutioner kæmper i øjeblikket med at få deres publikum tilbage, hører vi fra f.eks. museer og spillesteder.

Kulturudvalget har som så mange andre ligget underdrejet i coronatiden. Men nu skal vi i gang igen.

Vi skal først og fremmest tage fat i, hvad vi i Enhedslisten kan gøre for at få kulturlivet på fode igen. Vi må høre de enkelte områder, hvad vi i Enhedslisten kan gøre for at styrke et levende og nødvendigt kulturliv.

Også inden epidemiens udbrud var der områder, hvor der var igangsat forhandlinger, og som har ligget i dvale. Medieforhandlingerne, forhandling om museumsloven og sikkert meget andet. Lad os derfor nu komme i gang! Lad os planlægge vore opgaver for de kommende måneder. Har du ideer eller ønsker for det fremtidige arbejde, så mød op.

Derfor indkaldes der til kulturudvalgs møde mandag d. 4. oktober kl. 19:00 i Studiestræde 24, i mødelokalet over gården.

På udvalgets vegne

Bo Basbøll, kulturudvalgets kontaktperson

Mail: bo@basboll.dk, tlf. 40 177 177

VORE DRØMMES BY

9. OKTOBER KL. 11:30-20:00 | TIKØBGADE 9, 2200 KØBENHAVN

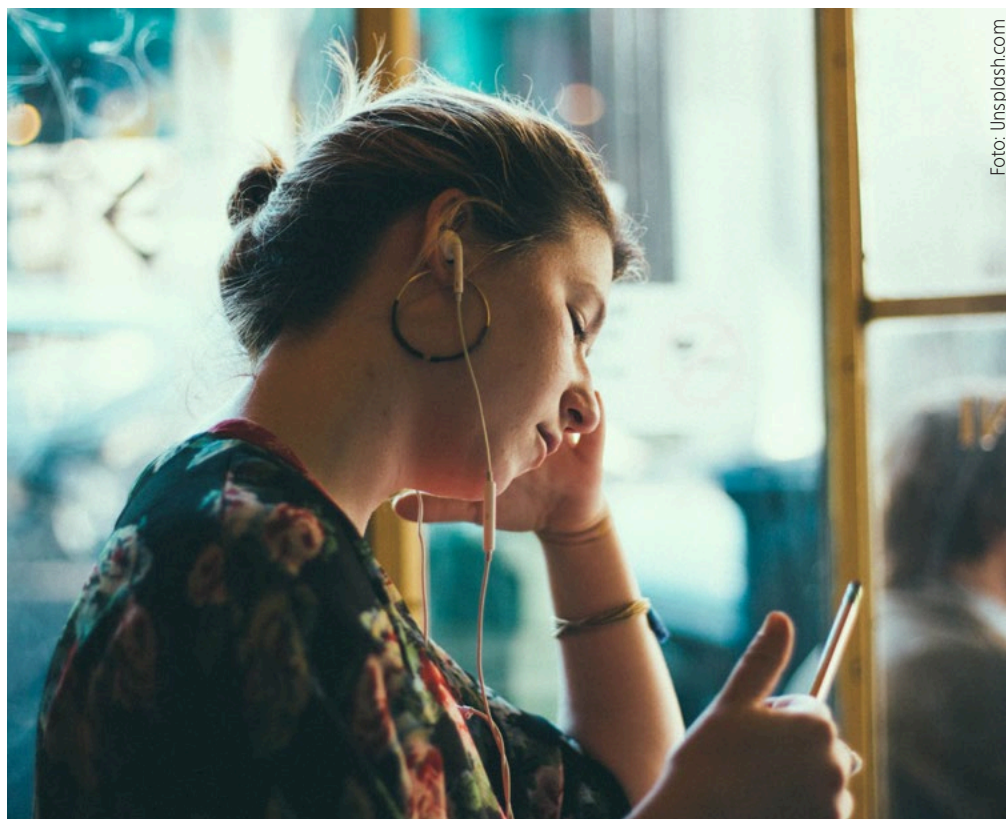
Kommunal- og regionsvalget nærmer sig med hastige skridt. Et valg som har stor betydning for, hvilken by vi får i fremtiden. I Enhedslisten ønsker vi en grøn by, der er et godt sted at bo, og hvor der plads til os alle.

Derfor inviterer Enhedslisten København og Frederiksberg nu til en dag om vore drømmes by, hvor vi kombinerer lytte- og dialogmøder med kulturelle indslag. Temaerne for dagen er "Den grønne by", "Et godt sted at bo" og "Byen for alle". Derudover vil dagen byde på musik, aktiviteter for børnene, folkekøkken og meget mere.

Så hvis du har noget på hjertet, vil lære mere fra nogle af de mange organisationer, der kommer, eller blot vil høre musik og hygge til folkekøkken, så sæt kryds i kalenderen, tag din familie eller venner under armen, og kom forbi i løbet af dagen. Det er muligt at komme og gå. På dagen kan du også møde vores kandidater til kommunal- og regionsvalget.

KULTURSTAFETTEN

ALTERNATIV TIL YOUTUBE

Tech-giganter synes uundgæelige på internettet, men mange initiativer spirer op for at lave alternative platforme til tech-giganternes monopoler. Et alternativ til YouTube er på vej, og initiativet er drevet frem af danske musikere, som er trætte af YouTube.

Christian Juhl, medlem af Folketinget

Kender du dette at vågne en morgen eller en sen aften og have lyst til at høre lidt god musik?

Så er det ind på YouTube og op med volumen. Men hvorfor YouTube? Fordi ganske få multinationale tech-giganter har sat sig på distributionen af musik. Det giver dem uhyggelig stor magt og kontrol over musikmarkedet. I 2020 fjernede YouTube al dansk musik fra deres platform fra den ene dag til den anden, fordi KODA ikke ville acceptere en reduktion på 70 pct. af

vederlaget til danske komponister og sangskrivere. Vederlaget er i forvejen en brøkdel af KODAs normale tariffer. YouTubes moderselskab er Google, som med en milliardomsætning i Danmark kun betaler et symbolsk beløb i skat. KODA kom til at bide i græsset og tage til takke med en mindre attraktiv aftale.

Nu er der nogle gæve mennesker fra det danske musikliv, som har fået en god ide. De vil lave en 100% dansk-kontrolleret digital platform, som skal huse vores danske kulturarv. Derfor har Arne Würgler, Henrik Strube, Jules Wolfson og Niels Lan Doky stiftet foreningen Digital Musik Danmark. Der arbejdes på at få et samarbejde med Det Kongelige Teater og bibliotekerne. På mødet med kulturudvalget fortalte de, at den nye platform skal være selv bærende og demokratisk opbygget. Den vil kunne betale flere gange større tariffer til musikere og sangskrivere end YouTube. Tænk at få musikken leveret af et alternativ til de multinationale udbydere.

